

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Czym tak właściwie jest OFFO?

OFFO 2025

Około 40 galerii, 3 główne wernisaże i ponad 100 autorów – tak prezentowały się poprzednie edycje Ogólnopolskiego Festiwalu Fotografii Otworkowej OFFO. Nie inaczej jest podczas tegorocznego OFFO 2025.

– Chcemy zaprezentować przede wszystkim różnorodność tych prac; to, że możliwości twórców są właściwie niczym nie ograniczone – podkreśla Witold Englender, jeden z organizatorów festiwalu. W wystawach od lat udział biorą uznani artyści uprawiający ten gatunek fotografii – członkowie Związku Polskich Artystów Fotografików, Artyści Fotoklubu Rzeczypospolitej Polski, wykładowcy uczelni artystycznych, oraz artyści Międzynarodowej Federacji Fotografii Artystycznej F.I.A.P. W wybranych galeriach na Górnym Śląsku (i nie tylko) można zobaczyć prace z Polski, ale też m.in. z Argentyny, Niemiec, Ukrainy, Wielkiej Brytanii, Włoch czy USA.

Wystawy w ramach OFFO 2025 będzie można zobaczyć w kilkudziesięciu galeriach Górnego Śląska i okolic. Główne wydarzenia zaplanowano na: 24 X 2025 (Jastrzębie-Zdrój), 25 X 2025 (Gorzyce) i 26 X 2025 (Rybnik – Chwałowice). W ich ramach zaplanowano m.in. wymianę prac autorskich (tzw. „Kramik Otworkowy”) oraz otwarcie wystawy „OFFO Objazdowe” („OFFO–On–The–Way”), podczas której każdy autor zaprezentuje tylko jedno zdjęcie. Będą także pokazy filmów otworkowych oraz prezentacja świeżo wydanych książek o tej tematyce Leny Källberg (Szwecja) i Janusza Musiała.

OFFO jest imprezą niezależną, formalnie niezwiązaną z żadną instytucją. W celu organizacji Festiwalu (podczas jego II edycji) powstała nieformalna Grupa Trzymająca OFFO, do której w 2009 roku dołączyła Grupa Szybkiego Reagowania OFFO.

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Kontakt z Organizatorami:

offo@wp.pl

alternatywny adres: offo-info@wp.pl

Adres: Galeria „Ciasna”, ul. Katowicka 17/25, 44-335 Jastrzębie-Zdrój

Więcej informacji na temat festiwalu: <http://offo.dl.pl/> lub <http://offo.netarteria.info/>

Media społecznościowe: <https://www.facebook.com/OFFO.Festiwal/>

Sekretarz OFFO: Barbara Englender

Organizatorami OFFO 2025 są:

1. Grupa Trzymająca OFFO:

- Barbara Englender – Galeria „Ciasna”
- Witold Englender – AFIAP, FRP, Galeria „Ciasna”
- Jakub Kaszuba – Jaworznicka Szkoła Widzenia
- georgia Krawiec – ep.contemporary
- Krzysztof Sowa – Jaworznicka Szkoła Widzenia

Konsultacje: Paweł Janczaruk – ZPAF, FRP

2. Grupa Szybkiego Reagowania OFFO:

- Aleksander Bakinowski – LTF
- Bolesław „Dymbol” Dymiński – permanentnie niezrzeszony
- Marek Grzebyk – Ośrodek Kultury w Olzie
- Jiří Hanzel i Anton Svrček – Karwina (Nasi Ludzie w Czechach)
- Olga Kawalec-Olejniczak – Ad&Craft
- Jerzy Pawłowicz – grafika wiodąca, niezrzeszony
- Wojciech Potocki – ZPAF (Nasz Człowiek we Wrocławiu)
- Wiesława Stasińska – Zamek Sztuk
- Magdalena Zmysłowska – niezrzeszona

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Instytucje współpracujące, współorganizatorzy:

- Galeria „Ciasna” w Jastrzębiu-Zdroju
- Miejski Ośrodek Kultury w Jastrzębiu-Zdroju
- Ośrodek Kultury w Gorzycach
- Ośrodek Kultury w Olzie
- Dom Kultury w Rybniku-Chwałowicach
- Sklep fotociemnia.pl w Poznaniu

Patronat honorowy ZPAF – Związek Polskich Artystów Fotografików – Okręg Śląski

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Autorzy polscy

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Agnieszka Babińska – Gdynia

Ur. w Gdańsku artystka wizualna, fotografka, dydaktyczka, adiunktka na Kierunku Fotografia (Wydział Rzeźby i Intermediów Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku), gdzie prowadzi Pracownię Fotografii Inscenizowanej.

z cyklu „*Obrazy hipnagogiczne*”

Ukończyła kierunek Fotografia na Wydziale Komunikacji Multimedialnej Akademii Sztuk Pięknych w Poznaniu. Uzyskała stopień doktora sztuki w dziedzinie sztuk filmowych w Państwowej Wyższej Szkole Filmowej, Telewizyjnej i Teatralnej im. Leona Schillera w Łodzi, Wydział Operatorski i Realizacji Telewizyjnej.

Zajmuje się fotografią inscenizowaną, od wielu lat fotografując siebie i konsekwentnie realizując prace o bardzo osobistym wymiarze, które zakwalifikować można do nurtu feministycznego.

Patrząc od strony upodobań gatunków i konwencji, zajmuje się fotografią klasyczną, ale w zasięgu jej zainteresowań jest również video-art., instalacja i nowe media. W swoich pracach podejmuje grę z własną tożsamością.

Jednocześnie dotyka problemów kobiecości uwikłanej w stereotypy kulturowe. Artystka nie ustaje w poszukiwaniu swojego ja. Równocześnie interesuje ją „materialność” obrazu.

Oprócz wystawy prezentuje film otworkowy „Sen”.

W „Teksty dłuższe” warto przeczytać „Obrazy hipnagogiczne”!

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Piotr PIRO Bar – Brzezia Łąka

Analogowy świat jest znacznie lepszy od cyfrowych, łatwych i prostych trików. Używanie prostych narzędzi wymusza myślenie, a to najtrudniejsze w czasach mechanicznej inteligencji, zwanej siecią neuronową. Całe szczęście nic nie zastąpi sprawdzonej od czasów Leonarda drewnianej skrzynki z malutkim otworkiem w czasach niestabilnych sieci elektrycznych, blackout'ów i utraty danych cyfrowych. Niech żyje świat bez prądu. Słońce dla każdego, słońce to życie, słońce to nasza analogowa pamięć.

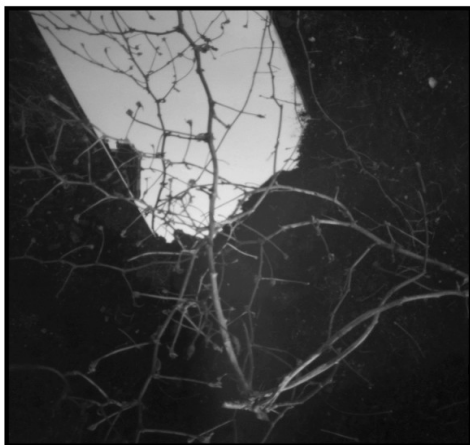
Piotr PIRO Bar

„Fotomania - czyli przesadna fascynacja światłem słonecznym, niepotwierdzona klinicznie.”

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Szczepan Bonalski – Działdowo

O sobie:

Szczepan Bonalski - mieszkaniec Działdowa. Pasjonat fotografii otworkowej. Wielokrotny uczestnik Światowego Dnia Fotografii Otworkowej oraz OFFO. Fotografuje aparatami własnej konstrukcji. Do swej pracy używa materiałów światłoczułych barwnych i czarno-białych. Lubi eksperymentować na starych filmach i papierach fotograficznych. Prezentowany zestaw powstał podczas prac porządkowych w ogródku. Czasami warto spojrzeć pod nogi, aby znaleźć coś co warto uwiecznić. Oczywiście otworkowo.

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Piotr Cieślak – Częstochowa

Jestem doktorantem w dyscyplinie sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki w Szkole Doktorskiej Uniwersytetu im. Jana Długosza w Częstochowie. Moja działalność fotograficzna skupia się na manipulacji obrazem, wykonywaniu montażu cyfrowych czy korzystaniu multi-ekspozycji. Staram się w swojej twórczości wykorzystywać szeroki zakres możliwości, jakie daje fotografia, także cyfrowa, korzystam również z szerokiego wachlarza fotograficznych technik nietypowych w tym solarigrafii. Zrealizowałem kilka wystaw indywidualnych. Moje prace były wystawiane oraz prezentowane na ponad 40. wystawach zbiorowych w kraju i za granicą.

z wystawy „Suntochowa. Częstochowa. Solarigrafie”

(wystawa przygotowana w ramach stypendium artystycznego Prezydenta Częstochowy)

W „Teksty dłuższe” o projekcie „Suntochowa. Częstochowa. Solarigrafie”

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Żmicier Daŭhalevič - Gdańsk

Nazywam się Żmicier Daŭhalevič, jestem fotografem amatorem, urodzonym w 2000 roku w Mińsku na Białorusi, a obecnie mieszkam w Gdańsku.

Moja poważniejsza przygoda z fotografią zaczęła się w 2017 roku, kiedy zacząłem robić zdjęcia analogowe. Od 2023 roku jestem aktywnym członkiem Gdańskiego Towarzystwa Fotograficznego. Brałem udział w kilku wystawach zbiorowych. Obecnie zajmuję się głównie fotografią otworkową.

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

z cyklu „OBSESJE I FETYSZE”

Adam Fleks – Gdańsk

Od 1994 w Gdańskim Towarzystwie Fotograficznym; od 2008 r. ZPAF Okręg Pomorski.

Ponad 200 wystaw zbiorowych w tym kilkanaście indywidualnych.

Pokazuję wyłącznie prace w technice mokrej ciemni/technikach szlachetnych, od 2006 r. Wykonuję prawie wyłącznie odbitki litowe. W 2024 r. rozpocząłem przygodę z gumą dwuchromianową.

W „Teksty dłuższe” Adama Fleksa „Obsesje i fetysze”

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Paweł Janczaruk – Zielona Góra

Artysta Fotoklubu RP, przedstawiciel Towarzystwa 3 Art. Dyplom I i II stopnia ISW Uniwersytetu Zielonogórskiego otrzymał w pracowni malarstwa dr hab. Magdaleny Gryski, prof. UZ. Organizator i kurator MiniFestiwalu – Balet i Sztuka, Warsztatów Fotowidzenia, prowadzący: Akademię Wychowania Fotograficznego i Pracownię Edukacji Fotograficznej ZUTW. Autor 55 wystaw indywidualnych. Uczestnik 612 wystaw zbiorowych, gdzie otrzymał 75 nagród. Odznaczony: Srebrnym Krzyżem Zasługi, Honorową Odznaką „Zasłużony dla Kultury Polskiej”, Srebrnym Medalem „Zasłużony dla Fotografii Polskiej”, Brązową Odznaką PFSF i Złotą Odznaką LTK. Prace w kolekcjach prywatnych w Polsce, Holandii, Niemczech, Francji, Czechach i Belgii. Juror konkursów fotograficznych. Autor książek: „Wszystko, co chcę powiedzieć o otworkach”, „RetroFotografia, czyli dawne techniki fotograficzne”, „Wszystko, co wiem o technikach fotograficznych”, „To, co wiem o fotografii otworkowej”, „ABC piktorializmu”, „Wojna w Sztuce”, „Zielona Góra – fotografie znalezione”, komiksów „Baletnica w Krainie Czarów”, „Baletnica po Drugiej Stronie”, „Baletnica. „Kraina Królowej Kier”, „Baletniczka w Równoległym Świecie” i mini albumów: „Puchelki, kiedy życie było piękne – łomografie z puchelkami”, „Jest taki samotny dwór”.

W „Teksty dłuższe” opis obu wystaw

z wystaw „55,6 w słońcu” i „Folk po Lubusku”

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Raisa Kadyrova – Smoldzino

Od 2017 roku edukatorka w projektach integracyjnych. Autorka kursu fotograficznego „vilna.photoschool” dla dzieci i młodzieży z doświadczeniem migracyjnym i uchodźczym. Studentka ASP w Gdańsku na kierunku Fotografia. Laureatka „Wystaw się w CSW w Toruniu” w 2024 roku, uczestniczka wystawy zbiorowej „Nigdzie” w Festiwalu fotograficznym w ramach Sopotu 2024 roku.

z cyklu „31758 sekund”

A także w wystawach zbiorowych w Poznaniu, Warszawie, Gdańsku, Rzymie i Kijowie. W swoich pracach artystka eksperymentuje i zastanawia się nad tematem czasu i przestrzeni jako kluczowych kategorii interakcji człowieka z otoczeniem.

W „Teksty dłuższe” o cyklu „31758 sekund”

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Ryszard Karczmarski – Chełm

RYSZARD KARCZMARSKI ur. 6.04.1957 w Gdyni. Ukończył studia na UMCS w Lublinie. Członek rzeczywisty ZPAF od 2001. W latach 2003-2017 prezes Okręgu Lubelskiego ZPAF. Od 1984 roku jest członkiem Foto Klubu Ziemi Chełmskiej. Pracował jako nauczyciel.

z cyklu „PRZESTRZEŃ OSOBISTA”

Był fotografem w muzeum w Chełmie. 1996-2015 prowadził zakład fotograficzny przy ul. Lwowskiej 26 w Chełmie. Instruktor, mistrz fotografii, żeglarz i podróżnik. Ważniejsze cykle fotograficzne:

„Świat żagli”, „Nocne pejzaże”, „Prawosławie”, „Dotyk światła”, „Kartki z podróży” - Armenia, Tajlandia, Szkocja, Indonezja, Polesie - Ukraina - 2013-17, „TRZY SONETY” - Krym 2013, „Z pogranicza...” - 2020.

W 2005 roku wydał autorski album fotografii wykonanych za pomocą camera obscura „Dotyk światła”.

Organizator warsztatów i plenerów fotograficznych, między innymi „Wielkiego formatu i technik alternatywnych Pizuny, Chełm”, oraz spotkania „NA STYKU”, Ukraina 2016-18. Dwukrotny laureat Chełmskiej Nagrody KAJA, jako twórca i animator kultury. W 2017 za działalność artystyczną i upowszechnianie kultury odznaczony medalem Gloria Artis. Stworzył w Chełmie autorską galerię fotografii „ATELIER”, którą prowadzi od ponad 23 lat. Kolekcjoner fotografii, odtworzył w swoim domu XIX wieczne studio fotografii portretowej. Od 2015 działa jako fotograf niezależny.

Ryszard Karczmarski, Chełm 2025

W „Teksty dłuższe” zobaczyć można „Przestrzeń osobistą”

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Mikołaj Karwan-Jastrzębski – Warszawa

Jestem studentem III roku na wydziale Sztuki Mediów, Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie. Zajmuję się przede wszystkim fotografią analogową, ale również innymi formami przywoływania obrazu - cyjanotypią, antotypią, luksografią, oraz solarigrafią.

Te dziedziny sztuki rozwinąłem szczególnie przez pół roku moich studiów w Atenach na wydziale sztuk audiowizualnych. Moja twórczość obejmuje także animacje, performanse oraz malarstwo.

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Grzegorz Kincel – Zielona Góra

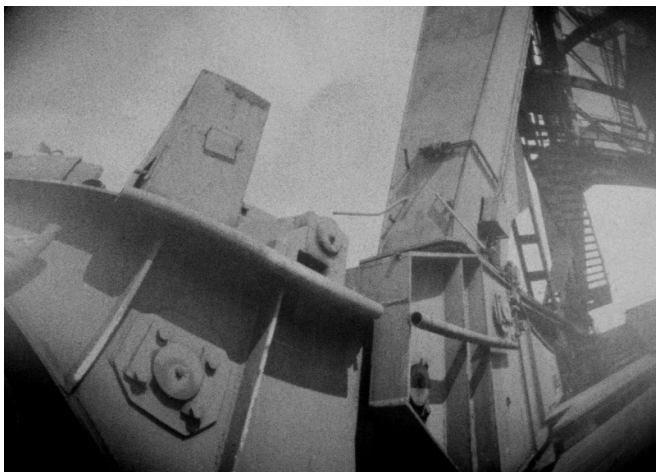
- rok 2015 – akredytacja w czasie XV Śmigłowcowych Mistrzostwa Świata FAI
 - rok 2013-2023 – udział w 5 zbiorowych wystawach.
 - od 2015 udział w corocznych zbiorowych wystawach Zielonogórskiego Towarzystwa Fotograficznego.
- Od roku 2018 zainteresowałem się fotografią otworkową oraz solarigrafią.

z cyklu „Zielona Góra inaczej”

Wraz z kolegą Arkadiuszem Siuda również z Zielonogórskiego Towarzystwa Fotograficznego, realizujemy następujące projekty:

- rok 2019 udział w Ogólnopolskim Festiwalu Fotografii Otworkowej OFFO w Jastrzębiu-Zdroju
- rok 2021 udział w Ogólnopolskim Festiwalu Fotografii Otworkowej OFFO w Jastrzębiu-Zdroju
- rok 2020 – projekt solarigraficzny na terenie Muzeum Etnograficzne w Zielonej Górze-Ochli
- rok 2021
- rok 2020-2023– projekt solarigraficzny oraz fotografii otworkowej „Zielona Góra w otworu”
- nadal w trakcie realizacji.
- 2022-2023 współautor ROCZNEJ wystawy fotografii otworkowej w Zielonej Górze
- 2023 – projekt fotografii otworkowej w Lubuskim Muzeum Wojskowym w Zielonej Górze z/s w Drzonowie
- 2024 – wystawa prac z Festiwalu OFFO w Galerii Morwowej w Zielonej Górze

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

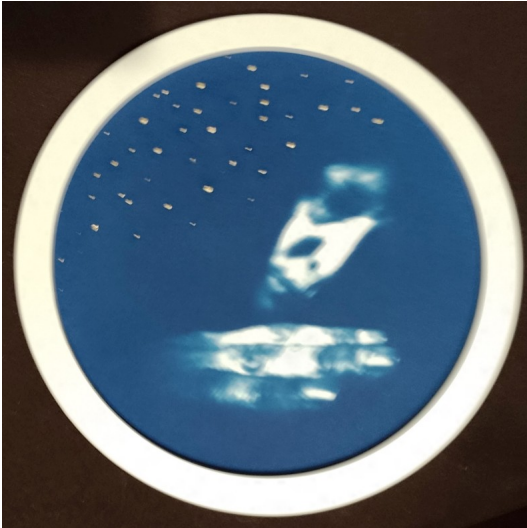
Bogdan Kizło – Gdańsk

W roku 1977 ukończyłem Państwowe Liceum Sztuk Plastycznych wydział fotografii artystycznej w Gdyni Orłowie. Następnie przez 4 lata pracowałem w PLSP jako nauczyciel fotografii. Moim nauczycielem i idolem był Roman Joachimowski, z którym później pracowałem, inspiracją na przełomie lat 70 i 80-tych bardzo prężnie działające Gdańskie Towarzystwo Fotograficzne, którego jestem członkiem z przerwą (1981-2023) od 1981 roku.

Między rokiem 1981 a 2003 nie zajmowałem się fotografią. Od roku 2003 zaczynam na nowo odkrywać tajniki fotografii, w tym cyfrowej i otworkowej. Fotografia otworkowa to powrót do klasycznej fotografii z wykorzystaniem aparatów analogowych i tradycyjnego filmu. Fotografuję aparatami na film małoobrazkowy 24x36, jak i film średnioformatowy 6x6, 6x7, 6x9 i rurą kanalizacyjną na papierze fotograficznym 13x18. Używam klasycznych aparatów fotograficznych po pewnych przeróbkach i modyfikacjach. Fotografowanie przez blaszkę z jedną lub wieloma dziurkami sprawia wiele satysfakcji i niepewności o efekt końcowy. Uważam, że fotografowanie aparatem cyfrowym z otworkiem jest zbyt proste, gdzie można w każdej chwili powtórzyć kadr. Fotografuję to, co mnie otacza, a najbardziej wydarzenia polityczne. W roku 2015 wstąpiłem do Stowarzyszenia Pomorskie Towarzystwo Fotograficzne. W roku 2018 zostałem vice prezesem SPTF.

W „Teksty dłuższe” wystawy indywidualne i in.

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Marzena Kolarz – Kraków

Marzena Kolarz (*1979)

jest absolwentką Akademii Sztuk Pięknych w Poznaniu (obecnie Uniwersytet Artystyczny w Poznaniu).

W 2020 roku obroniła doktorat na Uniwersytecie Pedagogicznym w Krakowie (obecnie UKEN), gdzie kieruje Katedrą Sztuki Mediów. Prezentowała swoje prace na ponad 30 wystawach indywidualnych, a także na licznych wystawach zbiorowych. Jest laureatką wielu konkursów krajowych i międzynarodowych.

Interesuje ją szerokie spektrum obrazowania fotograficznego, od fotografii cyfrowej po chemiczną, jak również badanie możliwości tego środka wyrazu.

Techniki fotograficzne wykorzystuje do opowiadania osobistych, autobiograficznych historii.

dwa cykle „Ślady czerni” i „Obecności”

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Krzysztof Koterba – Rybnik

Człowiek wielu zainteresowań i profesji.
Z wykształcenia elektronik, górnik, specjalista bhp i od ubiegłego roku artysta fotografik (absolwent Szkoły Kreatywnej Fotografii w Krakowie), jednocześnie czynny licencjonowany przewodnik górski.

z cyklu: „Czy tu kiedyś wrócą raki?”

Uczestnik wystaw fotograficznych:

- indywidualnej „Wewnętrzna cisza zmian” w Centrum Kultury Podgórze Klub Piaskownica w Krakowie w czerwcu 2024 r.
- XXXVI Międzynarodowego Konkursu Fotograficznego im. Jana Sunderlanda „Krajobraz Górski” w Nowym Targu w 2016 r.
- pokonkursowej Konkursu Fotografii Górskiej „Lawiny” w Galerii „Fryna” w Rudzie Śląskiej w listopadzie 2024 r.
- zbiorowych wystawach rocznych Szkoły Kreatywnej Fotografii w Krakowie w roku 2023 i 2024.

Laureat:

- II nagroda w Konkursie Fotografii Górskiej „Lawiny” 2024.

W „Teksty dłuższe” „Czy tu kiedyś wrócą raki?”

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Katarzyna Kalua Kryńska – Warszawa
Afterlight – cykl fotografii, gdzie granice między
Widzialnym a zapamiętanym zaczynają się
zacierać.

Artystka wizualna, architektka, fotografka.
Specjalizuje się w fotografii emocjonalnej,
portretowej i kreacyjnej, posługując się fotografią
tradycyjną, alternatywną oraz mixmedia. Doktor
sztuk pięknych. Należy do Związku Polskich
Artystów Fotografików (ZPAF).

Kuratorka i wykładowczyni. Prowadzi autorskie
warsztaty z alternatywnych i historycznych
technik fotograficznych. Zasiada w jury
konkursów fotograficznych, współpracuje
z instytucjami kultury i galeriami.

z cyklu „Afterlight”

Jej prace były pokazywane na licznych wystawach indywidualnych i zbiorowych w Polsce
i za granicą.

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Krzysztof Kubasiewicz – Zielona Góra „Pałacowe”

Absolwent Politechniki Zielonogórskiej. Z fotografią związany od 1983 roku. Uczestnik wielu wystaw zbiorowych organizowanych w ramach Lubuskiego Towarzystwa Fotograficznego, a także nieformalnych grup fotograficznych. Jego prace były prezentowane zarówno w kraju jak i poza jego granicami. Laureat wielu konkursów fotograficznych.

Organizator plenerów i wystaw fotograficznych. Zawodowo związany z fotografią od 1996 roku. Przez lata pracował w agencjach reklamowych w Zielonej Górze, Poznaniu, Wrocławiu i w Warszawie. Fotoreporter w Gazecie Lubuskiej, a obecnie nauczyciel fotografii.

Wystawy indywidualne:

„Światłem malowane”
„Ulice pełne teatru”
„Festiwal folkloru”
„Portret kobiety”
„Błękit o imieniu kobiety”
„Poranek zmysłów”
„Wieżyczki i uliczki”
„Złoty mrok”
„Człowiek opowiada”
„Do świata”

z cyklu „Pałacowe”

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

z cyklu „Somnium”

Rozalia Kwiatkowska – Jaworzno „Somnium”

Rozalia Kwiatkowska, ur. W 1996r. w Jaworznie. Ukończyła Uniwersytet Artystyczny im. Magdaleny Abakanowicz w Poznaniu (2024) oraz Akademię Fotografii w Krakowie (2018) a także Krakowskie Szkoły Artystyczne (2017). Jest artystką wizualną posługującą się medium fotografii, instalacji, rzeźby oraz technik tradycyjnych - między innymi guma chromianowa, cyjanotypia czy fotografia otworkowa. Inspiracji do działań szuka w otaczającej ją rzeczywistości. Bada przestrzeń obrazu oraz jego powiązanie z materią na której powstał, chętnie korzystając przy tym z materiałów archiwalnych. Opierając się na doświadczeniach osobistych, przetwarza je tak aby zyskały uniwersalny wymiar. Swoje realizacje wystawiała w Polsce na wystawach indywidualnych i zbiorowych m.in. w Krakowie, Poznaniu, Rybniku, Olzie, Opolu.

W „Teksty dłuższe” o „Somnium”

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Zbigniew Ładygin – Zakopane

„Ścieżkami kalwaryjskiej legendy”

Rocznik 1950. Z wykształcenia inżynier. Wydawca, dziennikarz, fotograf. Przez wiele lat współpracownik Międzynarodowego Konkursu Fotograficznego im. J. Sunderlanda „Krajobraz Górski”, wielokrotny członek jury lokalnych konkursów fotografii krajobrazowej. Swoje prace publikuje w rozmaitych wydawnictwach książkowych i periodykach. Autor artykułów oraz książek z zakresu historii fotografii, kurator lub współtwórca wystaw fotograficznych.

z cyklu „Ścieżkami kalwaryjskiej legendy”

Po latach posługiwania się technikami fotografii cyfrowej powrócił do fotografii na materiałach światłoczułych, posługując się zarówno technologiami klasycznymi, jak i alternatywnymi i historycznymi. Preferuje fotografię czarno-białą średnio- i wielkoformatową.

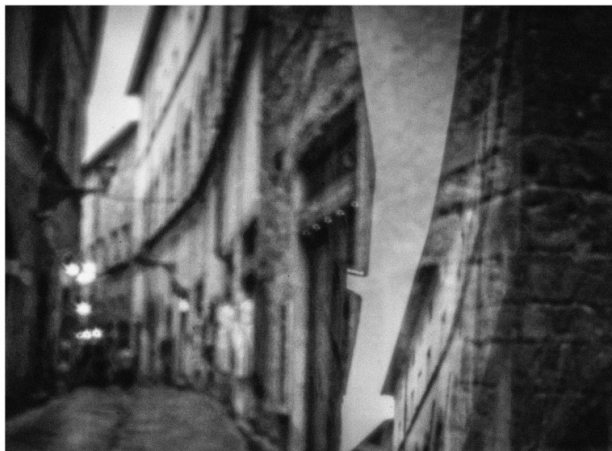
Dla siebie odkrył nowe możliwości wyrazu, jakie daje fotografia otworkowa

Prezentował swoje prace na wystawach indywidualnych i zbiorowych m.in. w Bielsku-Białej, Łądku Zdroju, Zakopanem, Warszawie, Nowym Targu, Zabrzu a także we Włoszech i Słowacji.

Także w czasie trwania OFFO 2015, 2017 – tu zdobył nagrodę widzów, 2021 i 2023

Jego prace otworkowe zostały zakwalifikowane do wystaw MIRA Pinhole Photography 2022 w Porto oraz Festiwalu Fotografii Otworkowej w Brzegu (2023).

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Tuscan pinhole

Fot. Grzegorz Matoryn

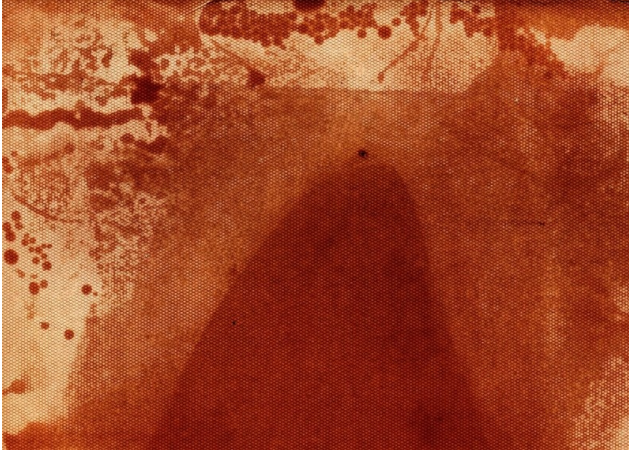
Grzegorz Matoryn – Bolesławiec „Tuscan pinhole”

Grzegorz Matoryn - specjalizuje się w fotografii oraz projektowaniu wydawnictw. Wydawca książek oraz publikacji promocyjnych. Wielokrotnie nagradzany w międzynarodowych i ogólnopolskich konkursach fotograficznych. Założyciel i obecny prezes Stowarzyszenia Fotograficznego Camera, organizator wielu wystaw i plenerów. Uhonorowany tytułem „Zasłużony dla Miasta Bolesławiec”.

Więcej informacji:

<https://muzeum.boleslawiec.pl/grzegorzmatoryn/>
oraz <https://matoryn.pl/about-me>

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Janusz Musiał – Katowice

prof. dr hab. Janusz Musiał

Fotograf, filmowiec, kulturoznawca, autor posługujący się różnymi mediami (fotografia, krótka forma filmowa, animacja, instalacja, obiekt, słowo, projekty sieciowe) w celu realizacji tematycznych projektów, wystaw, filmów, katalogów i albumów.

Na XI OFFO autor przekazał dwie swoje książki:

„Opowieści z pudełka” i FBA „Fotografia Bez Aparatu – chemigrafia” (OFFO Objazdowe)

W „Teksty dłuższe” CV i „Opowieści z pudełka”

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Andrzej Najder – Kraków

„Urbes Obscurae”

Urodzony w Krakowie w 1971 roku. Historyk, fotograf i fotoedytor, grafik. Ukończył studia w 1996 roku na Wydziale Filozoficzno-Historycznym Uniwersytetu Jagiellońskiego.

W 2021 roku obronił dyplom w Szkole Kreatywnej Fotografii w Krakowskich Szkołach Artystycznych. Od wielu lat pasjonuje się fotografią klasyczną, w tym otworkową i wielkoformatową oraz grafiką.

W ostatnim czasie zwraca się w kierunku technik szlachetnych szczególnie sztuki heliograviury na miedzi i fotograviury na polimerze. Pracuje w Instytucie Sztuki i Designu Uniwersytetu Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, gdzie prowadzi zajęcia z Fotoedycją i Fotografii wydawniczej oraz Obrazowania bitmapowego.

Koordynuje i rozbudowuje pracownię poligrafii – *Drukarnia Sztuki*. W 2021 otrzymał Wyróżnienie Honorowe MTG 2021 za cykl heliograviur *Lamenty* na Międzynarodowym Triennale Grafiki w Krakowie. W 2023 uzyskał wyróżnienie w konkursie *Wystaw się w CSW* w Centrum Sztuki Współczesnej w Toruniu.

W tym samym roku za serię *Obserwacje / Alienacje* zdobył I nagrodę Grand Prix w międzynarodowym konkursie fotografii analogowej Vintage Photo Festival w Bydgoszczy.

z cyklu „Urbes Obscurae”

W 2024 roku ponownie zakwalifikował się na wystawę główną Międzynarodowego Triennale Grafiki w Krakowie. Od stycznia 2024 członek rzeczywisty Związku Polskich Artystów Fotografików ZPAF. Doktorant Wydziału Sztuki UKEN. Autor wystaw indywidualnych i uczestnik zbiorowych w kraju i za granicą.

W „Teksty dłuższe” „Czas, pamięć, obecność, światło.”

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Pavel Nikanau – Gdynia

„Neonz from the Fading Memories”

Artysta wizualny, fotograf i dyrektor artystyczny. Tworzy głównie przy użyciu mediów analogowych, fotografii otworkowej oraz eksperymentalnych form wizualnych związanych z estetyką spekulatywną i sztuczną. Mieszka i pracuje w Gdyni, Polska.

Wykształcenie

2024–2026 — student studiów magisterskich z zakresu sztuk wizualnych, European Humanities University, Wilno (LT)

Specjalizacja

Fotografia otworkowa, eksperymenty analogowe, narracyjne fikcje wizualne, fotograficzne formy rzeźbiarskie oraz estetyka retrofuturyzmu.

z cyklu „Neonz from the Fading Memories”

W „Teksty dłuższe” wystawy i „Neonz from the Fading Memories”

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Magdalena Nowak – Gdynia

„Z plaży”

Absolwentka ASP Gdańsk. Rezydentka WL4 Mleczny Piotr. Zajmuję się fotografią camera obscura, cyjanotypią, rysunkiem, ilustracją i projektowaniem graficznym.

Wystawy fotografii:

OFFO 2007 do 2023

Festival Pinhole Perú 2021/ 2025

6th Pavlovka Pinhole Fest'2023 „Mirror”

z cyklu „Z plaży”

„Moje małe muzea” przedNoc Muzeów, Plama, Gdańsk, 2023

Imagens Perifericas 3 Porto Pinhole Photography, Porto, Portugalia, 2021 / 2023

„Jestem” wystawa fotografii WL4 Mleczny Piotr, 2021

„Witkacemu” - cykl autoportretów - Międzynarodowy Festiwal „Witkacy pod strzechy”, Słupsk, 2019

„Niewidzialne matki” ASP Gdańsk, 2018

Polish Pinhole week, Pavlovka Art Gallery, Kijów, Ukraina, 2018

Brzeski Festiwal Fotografii Otworkowej, Galeria Sztuki Współczesnej BCK, 2018

Autoportrety – P28 WL4, Gdańsk, 2018

Udział w Festiwalu Internationales Lochkamera – Festiwal, Stadtische Galerie, Iserlohn, 2010

„Otworkowa” - camera obscura, galeria „Pęd Sztuki”, Teatr Gdynia Główna, 2014

„Wyobraź sobie”, Lublin, 2001,

„Medium jako medium”, PGS Sopot, 2001

„Złota muszla”, Koszalin, 2000,

Konfrontacje fotograficzne, Gorzów Wielkopolski, 2000

„Wielka szansa”, Warszawa, 2000

Fotografia camera obscura, Kostrzyń, 1999

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Sonia Obolewicz – Wrocław

„Bezszen”

Sonia Obolewicz (ur. 2005 r we Wrocławiu). W swojej twórczości podejmuje analizę doświadczeń, badam pojęcia dla mnie nieznane i fascynujące. Medium fotografii służy mi do analizy i przemyśleń nad otaczającą rzeczywistością. Jest dla mnie wyjściem do kreacji sztuki w oparciu o szeroką paletę rozmaitych technik. Sięgam również po inne media takie jak animacja, wideo lub malarstwo.

z cyklu „Bezszen”

W 2025 roku ukończyłam Liceum Sztuk Plastycznych we Wrocławiu. Moje prace znalazły uznanie na kilku wystawach, między innymi na wystawie zbiorowej Wykluczanie/Włączanie vol.2 w galerii sztuki Wozownia w Toruniu

W „Teksty dłuższe” o cyklu „Bezszen”

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Andrzej Pajdziński – Warszawa

Hiszpania

Artysta, fotograf specjalizujący się w fotografii alternatywnej. Pasjonat fotografii od wielu lat, czerpie satysfakcję zarówno z technik tradycyjnych, jak i alternatywnych, takich jak fotografia otworkowa. Nieustannie inspirowa go to do przekraczania granic swojej twórczej ekspresji.

Wybrane wystawy:

2021 – OFFO Polski Festiwal Fotografii Otworkowej – udział w wystawie

2022 – Międzynarodowy Festiwal Fotografii Otworkowej w Brzegu – 1. miejsce

2022 – Estenopeica sin fronteras 2022 – Monovision Photography Awards – wyróżnienie honorowe

2024 – Międzynarodowa wystawa fotografii otworkowej „Świat otworkiem widziany – wizje i perspektywy”

2024 – Wystawa zbiorowa „Przegląd fotografii w technikach dawnych i alternatywnych”

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Paulina Pidzik – Kraków

(przezroczyste w przezroczystym)

poetka. autorka dwóch tomów poetyckich:
(wejście w las), Kontent 2019 i (miejsca ich
jesiony), Biuro Literackie 2022. fotografka
(otworkowa). prawniczka. ratownicza
kwalifikowanej pierwszej pomocy.
dotyka ją świat światło ziemia.

z cyklu fotografii (przezroczyste w przezroczystym)

W „Teksty dłuższe”: (przezroczyste w przezroczystym: wysycanie)

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Robert Pomichter – Bolesławiec

„Mało depresyjne obrazki z wakacji”

Fotografią zajmuje się od ponad 30 lat. W swojej twórczości nacisk kładzie na klimat i nastrój zdjęcia. W rzeczach oczywistych dostrzega detale niewidoczne dla innych. Jego fotografie są nostalgiczne, tajemnicze, prowokujące widza do myślenia.

Uczestnik wystaw i plenerów, jego zdjęcia były prezentowane na wystawach lokalnych i na pokazach o randze ogólnopolskiej.

z cyklu „Mało depresyjne obrazki z wakacji”

Obecnie skupia się głównie na fotografii otworkowej i akcie.

Prowadzi pracownię fotograficzną w Młodzieżowym Domu Kultury w Bolesławcu.

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Ryszard Poprawski – Zielona Góra

2 zestawy: „BIOGRAM” i „JA-TY-ONA-ON”

www.facebook.com/ryszard.poprawski

Rocznik 1956. Mieszka w Zielonej Górze. Fotografuje od 1977 roku. Członek Grupy Fotograficznej KRÓVVKA. Uczestnik konkursów i wystaw zbiorowych w Polsce, Niemczech, Belgii, Szwajcarii, Francji i Hiszpanii. Bierze udział w plenerach i warsztatach fotograficznych, gdzie prowadzi zajęcia z fotografii tradycyjnej oraz technik szlachetnych. Uczestnik wszystkich edycji OFFO, Ogólnopolskiego Festiwalu Fotografii Otworkowej i Worldwide Pinhole Photography Day (Światowy Dzień Fotografii Otworkowej). Ponad dwadzieścia lat związany zawodowo z drukarniami gdzie pracuje w dziale przygotowania produkcji.

z zestawów: „BIOGRAM” i „JA-TY-ONA-ON”

Lubi fotografować wydarzenia sportowe oraz portretować ludzi w ich naturalnym otoczeniu. Obecnie zgłębia skomplikowane zagadnienia druku atramentowego i próbuje zapanować nad swoim archiwum cyfrowym i analogowym.

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Mirosław Radomski – Kunów

O sobie:

Mirosław Radomski (ur.19.09.1965r.): inżynier elektryk, Artysta Fotografik Fotoklubu Rzeczypospolitej, prezes Fotoklubu Galeria MCK w Ostrowcu Świętokrzyskim. Fotografiją zajmuję się od 1979 r. Jestem współtwórcą Fotoklubu Galeria MCK w Ostrowcu Świętokrzyskim oraz jego członkiem i uczestnikiem wszystkich Dorocznych Wystaw. Od 2002 r. byłem uczestnikiem międzynarodowych plenerów fotograficznych „Podlaski Przełom Bugu”.

z cyklu „Spacer z Marią”

Uczestniczyłem w licznych warsztatach fotograficznych, a także jestem instruktorem na warsztatach fotograficznych prowadzonych dla dzieci i dorosłych.

Od 2011 roku zajmuję się fotografią otworkową. W 2013 r. zdobyłem wyróżnienie w międzynarodowym konkursie fotografii otworkowej „Pinhole World”. Od tego czasu jestem pochłonięty fotografią otworkową, która jest moim głównym środkiem wyrazu działalności twórczej.

W „Teksty dłuższe” więcej o Autorze, jego ostatnie wystawy!

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Mariusz Rogacki – Bolesławiec

„Nie chcę do nieba: opowieść światła i cienia”

Ukończyłem Zespół Szkół Rzemiosł Artystycznych w Cieplicach - profil fototechnik. Po szkole pracowałem przez kilka lat w zakładzie fotograficznym w Jeleniej Górze. Fotografuję się hobbystycznie, należę do Bolesławieckiego Stowarzyszenia Camera. Wykonuję sesje zdjęciowe: okolicznościowe, portretowe, artystyczne.

z cyklu „Nie chcę do nieba: opowieść światła i cienia”

Fotografią zajmuję się około 20 lat, jest to moja wielka pasja. Najbardziej fascynuje mnie wykonywanie zdjęć nocnych (miasto nocą, zachody słońca).

Przez rok w SP w Węglińcu prowadziłem kółko fotograficzne. Na zajęciach wykonywane były zdjęcia, uczestnicy samodzielnie wywoływali w ciemni negatywy i odbitki i uczyli się podstaw fotografii.

Najważniejszym dla mnie osiągnięciem jest zdobycie 2. miejsca w warszawskim konkursie fotograficznym 2020 - zdjęcia wykorzystywane do kalendarza. Moje zdjęcie przedstawia dworzec PKP.

W Jeleniej Górze, gdzie mieszkałem kilkanaście lat, wziąłem udział w akcji fotografii ulicznej. Moje zdjęcia jednej z ulic były pokazane na plenerowej, miejskiej wystawie, a następnie można je było zobaczyć w kilku jeleniogórskich kawiarniach.

Obecnie pracuję w Zakładach Ceramicznych BOLESŁAWIEC w Dziale Rozwoju, gdzie zajmuję się między innymi fotografowaniem ceramiki.

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Grzegorz Sidorowicz – Bolesławiec
„Zapomniane fotografie - zapomniane światło”

Bolesławiec, wiceprezes Stowarzyszenia
Fotograficznego Camera,
fotografuje od zawsze.

z cyklu „Zapomniane fotografie - zapomniane światło”

W „Teksty dłuższe” o wystawie

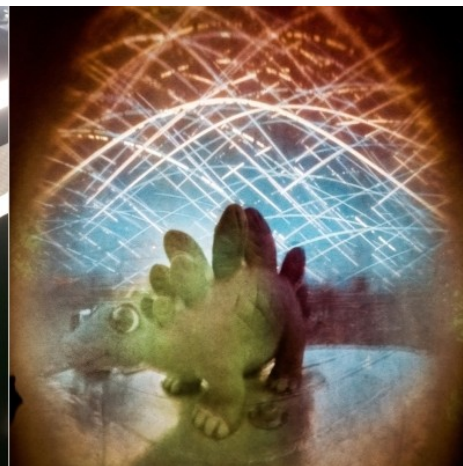
XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Arek Siuda – Zielona Góra

W „Teksty dłuższe” o Autorze i jego osiągnięciach

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Piotr Smoliński – Świdnik

„Karuzela”

Pinholami fotografuję od czasu gdy zająłem się Solarigrafią, czyli od 2015 roku sam buduję swoje aparaty do Solarigrafii, jak również przerabiam aparaty analogowe na pinhole, jestem aktywny na grupie Solarigrafia na Facebooku, miałem jedną indywidualną wystawę Solarigrafii w MOK w Świdniku, jedna z moich prac wygrała też Konkurs Solarigraficzny organizowany przez The Solar Section of the Czech Astronomical Society w Pradze.

W „Teksty dłuższe” o solarigrafii, Karuzeli, a nawet dinozaurach

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Wiesława Stasińska – Zielona Góra
„Pałac Bojadła”

Współorganizator i gospodarz Ogólnopolskich Warsztatów Fotograficznych, później Salonu Zaproszonych przez 30 lat w Broniszowskim Zamku. Uczestniczka i członkini Grupy Szybkiego Reagowania OFFO w Jastrzębiu-Zdroju, plenerów fotograficznych, wystaw indywidualnych i zbiorowych, konkursów fotograficznych.

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Piotr Szudra – Śmigiel

10 solarigrafii bez tytułu

Witam Państwa serdecznie
Moja przygoda z fotografią rozpoczęła się w 2019 roku. Przy Centrum Kultury w Śmiglu powstała sekcja fotograficzna w której to zagłębiałem się pozostałymi osobami w świat fotografii. Mamy wspaniałego nauczyciela, który jest dla nas źródłem wiedzy i cennych rad. Z fotografią otworkową zacząłem poznawać się w sierpniu 2020 roku. Mój początek to puszki solarne, które rozwieszam w mojej okolicy, fotografie cały czas powstają. W grudniu zrobiłem aparat otworkowy z walizki, na papier i błony.
Chcę nadal podążać drogą fotografii otworkowej ponieważ jest ona niesamowita i magiczna. Przedstawiam Państwu moje prace, które wykonałem od ostatniego Festiwalu, mam nadzieję, że będę mieć przyjemność i możliwość zaprezentowania ich Państwu a także widzom.

W „Teksty dłuższe” o Autorze i jego osiągnięciach

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Magdalena Wanat-Drobisz – Zakopane
„MUTE / wyciszenie”

Magdalena Wanat-Drobisz
Absolwentka Grafiki na Wydziale Sztuki
Uniwersytetu Pedagogicznego im. KEN
w Krakowie. Obroniła dyplom magisterski
w pracowni grafiki ilustracyjnej oraz aneks
do dyplomu z fotografii.
Od 2016 roku pracuje w Państwowym Liceum
Sztuk Plastycznych im. A. Kenara w Zakopanem
jako nauczycielka podstaw projektowania,
fotografii i specjalizacji artystycznej.

z cyklu „MUTE / wyciszenie”

Wyzwania pedagogiczne łączy z działaniami artystycznymi na polu grafiki warsztatowej, ilustracji oraz fotografii w technikach dawnych i alternatywnych. Prezentowała prace na wielu wystawach indywidualnych, grupowych i zbiorowych w kraju i za granicą, m.in. w USA, Norwegii, Japonii, Ukrainie.

W „Teksty dłuższe” więcej o Autorce!

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Tomasz Warzyński – Mosina
„Triada”

Tomasz Warzyński – interdyscyplinarny artysta wizualny, inżynier i twórca performatywny. Absolwent Wydziału Sztuk Mediów Uniwersytetu Artystycznego w Poznaniu oraz Politechniki Gdańskiej, specjalizujący się w badaniach kompatybilności elektromagnetycznej i analogowej fotografii otworkowej. W swojej praktyce łączy naukowy rygor z poetyką refleksją nad naturą światła, energii i percepcji. Jego działania oscylują między eksperymentem fizycznym a terapeutycznym wymiarem sztuki, koncentrując się na fotografii jako narzędziu transgresji – medium dialogu między ciałem, światłem a obszarem świadomości

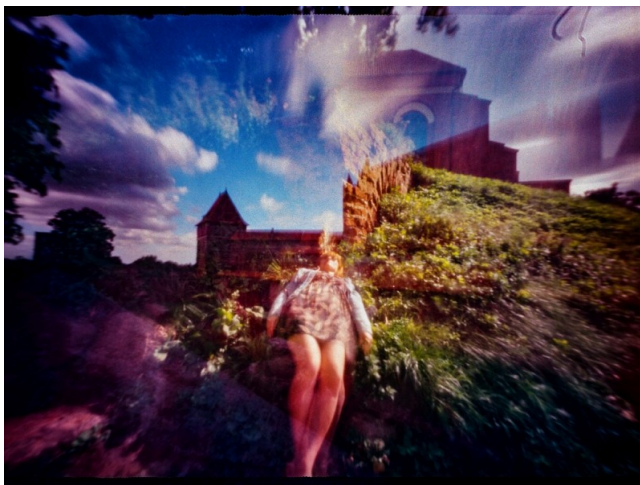
i podświadomości. Wybrane wystawy indywidualne i zbiorowe: • Muganawa, VII OFFO, Jastrzębie Zdrój (2017); Galeria Centralne Oko, Poznań (2018); • U źródła świadomości, Zamek Sielecki, Sosnowiec (2020); • Imagens Periféricas Exposição de fotografia, MIRA Pinhole Photography, Porto, Portugal, (2022); • Habitat, Pavlovka ArtGallery, Kijów (2024); • Triada 1/3, Galeria Jak, Poznań (2024)

W „Teksty dłuższe” jest „Triada”

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworowej 2025

Autorzy zagraniczni – Foreign Authors

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Julia Belska – Ukraina

„Obecność”

Jestem kuratorką galerii sztuki współczesnej „Pavlovka ArtGallery”, kuratorką Pavlovka pinhole fest, członkinią Narodowego Związku Artystów Fotografików Ukrainy.

z zestawu „Obecność”

Obecność

Gdy tylko zaczęłam pracować nad serią, myślałam, że to będzie opowieść o niemożliwości dokonania wyboru. Wyboru, gdzie chciałabym (chcę?) być.

Ale w trakcie robienia zdjęć powstały nowe sensory. Wpadłam na pomysł, że tak naprawdę chodzi mi bardziej o to, czy jestem obecna dla siebie. Czy żyję jak chcę, czy tylko istnieję. Lecz jak chcę?

Wiele lat temu myślałam, że szukam sensu życia, potrzebowałam prawie połowy życia, żeby zrozumieć, że naprawdę szukam siebie.

Teraz wiem, że nie mogę dokonać wyboru przez nierozumienie własnego Ja.

Gdy świat, zmęczony moim huśtaniem, podrzuca mi kolejne możliwości, huśtawki zlatują do nieba.

I tu już nie chodzi o wybór globalny. Nie mogę zdecydować, co wolę – jajecznice lub omlet.

Ale cieszę się, że nareszcie wiem, czego szukam. Próbując dokonać małych wyborów, odnajdę siebie, stanę obecna sama dla siebie i wtedy zrozumieć, gdzie chcę być obecna.

W „Teksty dłuższe” znajdziemy wybrane wystawy

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Chris Bird – Szkocja, UK

„The Soothing North Wind”

I studied Fine Art at Exeter art college graduating in 1991, I have had a fascination with pinhole photography since then, I have been a regular contributor to Pavlovka Pinhole Fest and Offo Festival in 2023 I am employed at Aberdeen Maritime Museum and Aberdeen Art Gallery where I work as exhibition officer,

„*The Soothing North Wind*”

The Title of this short series of images is: „The Soothing North Wind” This refers to the therapeutic aspects of time spent in wild places and exposure to the elements, helping me through times of depression.

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Bogdan Chorostian – Anglia
„ZADRUTOWANI”

Życiorys:

Urodził się we Fromborku. Wychowany na Wzgórzu Katedralnym nad Zalewem Wiślanym w rodzinie muzealników, od wczesnych lat młodości zafascynowany fotografią. Od 10 lat średnioformatowe aparaty otworkowe zajęły większość miejsca w jego torbie, wypierając cyfraki do należącego im lamusa. Ulubionym tematem od lat pozostaje pejzaż nadmorski, w raczej surowym, minimalistycznym ujęciu w kombinacji z delikatną dozą sennego surrealizmu. Od 2005 roku mieszka w Anglii.

Z cyklu „ZADRUTOWANI”

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Marcela Chrenšťová – Czechy

„Faith in Pincott”

Pictures taken by my fabric pinhole camera called Pincott, enlarged in the darkroom, scanned, and printed.

<https://trimaliny.blogspot.com/2016/01/pincotti-zacatky.html>

z cyklu „Faith in Pincott”

Przegląd sprzętu Autorki:

2011: First pinhole camera

2011: DIRKON

2012: Ceramic pinhole camera

2016: PINCOTT (pinhole made of cotton)

016: Gingerbread pinhole camera

017: Galaxy pinhole camera (3D pen)

017: Chocolate pinhole camera

017: Play-Doh pinhole camera

019: Krabicák (paper pinhole camera)

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Tania Eichler-Ojake – Niemcy
Once Upon A Bridge

I live in Berlin, have worked in teaching, subtitling and audio-description, and began taking pinhole photographs in the early 90s in Britain. My main pinhole interests are cityscapes with bridges, using self-made pinhole cans and different sheet-film formats.

z cyklu „Once Upon A Bridge”

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Arek Golosz – Anglia

„Wonderings of the wanderer”

I'm an artist, self- taught photographer, photography facilitator/educator (in participatory methods) ...and a dreamer. Graduated at Silesian University in Katowice in Social Anthropology (MSc - History and theory of culture) Born in Tychy, Upper Silesia, Poland, I live and work in Catford, UK

z cyklu „Wonderings of the wanderer”

My photography is a state...or a statement, a journey between soul and mind, focusing on spaces, people and things around, searching for stories and identities, looking for social change. Being migrant myself, issues of migration lie within my interests and practices. I mostly work with analogue techniques, having an interest in practising and mastering alternative processes (lith printing, liquid emulsion, lumen prints, mordancage). Not afraid of any imperfections, my approach to photography is kind of experimental.

Teksty (polski i angielski) w „Teksty dłuższe”

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Isabelle Goossens – Belgia

„As nature shows us”

Isabelle Goossens is a Ghent-based pinhole photographer and uses alternative techniques to add extra layers to the image.

She has taken part at several group exhibitions since 2001 and her images have been selected multiple times for publication in magazines.

z cyklu „As nature shows us”

Through the pinhole of my cameras I take the time to see what I see to make a visual imprint of what my consciousness perceives.

My goal is to connect dimensions, to be soft and cozy, and to leave behind some transformative Imprint.

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Ruth Güse – Niemcy

„Mystical moments”

Ruth Güse, Dipl.-Designer FH Bielefeld, *1963
in Detmold

1992 Graduation as photo/film designer in the
field of visual communication.

During our studies of visual communication we
created Camera Obscura pictures and the photo-
object-works „Funktion der Gegenstände”.

z cyklu „Mystical moments”

Participation in the FH publication on innovative photography, authors Professor Dr. Gudrun Scholz
and Professor K.-M. Holzhäuser

W „Teksty dłuższe” wybrane wystawy

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Matthias Hagemann – Anglia

„Across the Ocean”

CV Matthias Hagemann [1967, Berlin]

Matthias Hagemann is working as pinhole photographer since 1996. He displayed his works in England, Germany, France, Spain, Poland, USA, China and Australia, is member of ep.contemporary Gallery Berlin, Germany. His experimental pinhole cameras range from small size Coke Cans, Shoe-box-sized tins, fridges and Camerickshaw tricycle up to complete rooms. Beside of pinhole photography, he creates experimental works with simple lens cameras from mid 20th century and any kind of optical tools. He further is offering Pinhole Photography workshops.

z cyklu „Across the Ocean”

Matthias Hagemann is working as alternative photographer and artist since 1996. He displayed his works in Germany, France, Spain, Poland, US, China and Australia, is founding member of ep.confemporary gallery Berlin, Germany. He experiments with photographic processes of all kind, from classical black and white processes up to chlorophyll prints and anthotypes. He built a wide range of pinhole cameras from small size Coke Cans, shoe-box-sized tins, fridges and Camerickshaw tricycle up to complete rooms. Beside of pinhole photography, he creates experimental works with simple lens cameras from mid 20th century and any kind of optical tools.
www.boxocam.de

Wybrane wystawy w „Teksty dłuższe”.

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworowej 2025

Jan Hinderson – Szwecja

Od Autora:

About me: born 1950, lives in Karlskrona in Sweden, former journalist, PhD in Media History, but nowadays it is all about pinhole photography.

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

David Hornback – Hiszpania

„Beautiful Imperfection”

Photographer David Hornback (Los Angeles, 1962), shares in a Pulitzer Prize with the staff of the San Jose Mercury News for the report on the „Loma Prieta” earthquake, San Francisco. He was previously named College Photographer of the Year by the National Press Photographers Association during his third year in the university.

z cyklu „Beautiful Imperfection”

As a photojournalist, he has worked for National Geographic, GEO, Time, The New York Times and Newsweek, among other publications. His work has taken him across four continents and as a journalist has covered such events as conflicts in West Berlin behind the wall, the fall of the Berlin Wall, earthquakes in California, oil spills in Texas, and the return of veterans from WWII to the Normandy Beach 60 years after the initial landing.

He has had individual exhibitions in the United States and across Europe (Milan, Naples, Berlin, Seville, Murcia, Bilbao, Madrid) and he has received numerous awards and grants for his photography.

Hornback's first photo book „Where the Hell is Wichita?” documenting the early years of a large Midwestern family in Kansas, was premiered in New York City (March 2020) and has been presented in events and conferences so far in Berlin, Milan, Naples, Bilbao and Madrid.

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Lena Källberg – Szwecja

„Making sense of the here and now”

Long-time pinhole photographer (20+ years), building and using my own homemade cameras, which are always made from cardboard boxes, tin cans, broken lens cameras etc.

My work has been exhibited a number of shows, both in Sweden and internationally, including past editions of OFFO.

z książki „Making sense of the here and now”

I teach photography workshops from time to time, spreading the word of pinhole and the magic of analogue photography. When I do not, I work as a freelance technical communicator.

I have used five different, but more or less identical in size, cylindrical tin can cameras, each with two pinholes. The photos are created by making two exposures onto the same paper negative, turning the can 180° between each exposure, and aiming the camera in slightly different directions between exposures.

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Kučera Michal – Czechy

„Když krajina vypráví / When the Landscape
Whispers / Gdy krajobraz opowiada”

Michal Kučera jest fotografem, który zajmuje się fotografią od 19. roku życia, choć miał dłuższą przerwę, po której wielokrotnie wracał do fotografii. W 2022 roku odkrył kamerę otworkową „Camera obscura”, która go głęboko poruszyła, i od tej pory fotografuje wyłącznie tą metodą, z wyjątkiem okazjonalnych wesel.

z cyklu „Když krajina vypráví / Gdy krajobraz opowiada”

Używa negatywy średnioformatowe, sam wywołuje filmy i skanuje zdjęcia, wprowadzając tradycyjne techniki do współczesnej twórczości fotograficznej. Obecnie pracuje jako administrator infrastruktury IT i fotograf portretowy w Ministerstwie Przemysłu i Handlu Republiki Czeskiej, gdzie fotografuje pracowników do kart identyfikacyjnych, paszportów oraz wydarzenia organizowane przez ministerstwo.

Michal przeszedł kilka kursów fotograficznych, w tym intensywny kurs w firmie Nicom a.s., gdzie uzyskał państwowy certyfikat w zakresie działalności fotograficznej. Podczas kursu zdobył cenne doświadczenie praktyczne i teoretyczne, które miały wpływ na jego podejście do fotografii. Jego wielkimi wzorami są Josef Sudek, František Drtikol, Jan Reich, Eduard Erben, Josef Rafael, Michal Czanderle oraz inni wybitni fotograficy, którzy mieli wpływ na jego poetyckie spojrzenie na krajobraz i portret.

Jego prace koncentrują się na poetyckim ukazaniu krajobrazu i jego historycznej pamięci za pomocą alternatywnych metod fotograficznych, z naciskiem na spokój, ciszę i naturalne piękno otaczającego świata.

*Więcej, i to w **trzech językach**, nie tylko o wystawie Michała Kučery w „Teksty dłuższe”*

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworowej 2025

Sergiej Kulagin – Białoruś

I have been interested in pinhole since 2015, when I was exhibiting for the first time. Now I am the organizer of pinhole events in Minsk and Belarus. 2015 Minsk. Participation in the exhibition „just PINHOLE” 2016 Minsk. Organization of the Pinholecon festival. 2017 Minsk. Personal exhibition „Montenegrin Pinhole” 2018 Kiev. Exhibition "Charouny kufaryk s Minsku" 2019 Vilnius. International box "NUances" 2019 Minsk. Festival "Art-Minsk" -2019 2019 Kiev. International exhibition "Pavlovka pinhole fest 2019"

z cyklu „Sound ambivalence (Ambivalence²)”

2019 Jastrzębie-Zdrój. Polish Festival of Pinhole Photography. 2020 Saint-Petersburg. ROSPHOTO Exhibition Pinhole Photography. 2020 Buenos AIRES. Tercera antología de fotos estenopeicas. 2020 Valparaiso. ESTENOTOPIAS_2020. 2020 Peru. Festival Pinhole 2020. 2021 Minsk. Dalina Ruzh. 2021 Minsk. Pinhole XXI.

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Adelino Marques – Portugalia

„On the way to the mills of the Sousa river and its small tributaries”

Born in Gondomar, Portugal, where he lives. He first came into contact with photography in the late 1970s, at the Faculty of Medicine in Porto, where he was a collaborator in the photography department of the Students' Association. He attended the free photography course at Cooperativa Árvore at the same time and later at the Portuguese Institute of Photography in Porto. Since the 1980s, he has regularly exhibited his work, both individually and collectively, in Portugal, Spain, France, Italy, Germany, Poland, Finland, the Czech Republic, Ukraine, Brazil and the United States. Some of his works have been published in magazines and books and are part of private and institutional collections.

z zestawu „On the way to the mills of the Sousa river and its small tributaries”

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworowej 2025

Jeff McConnell – USA

„A Return (for J. Sudek)”

Jeff McConnell (b.1967) - visual artist - was born in the American South, and after some wandering, settled in New Jersey, not far from New York City. He discovered pinhole photography around 1999, when he found no existing camera of a kind to make the images he imagined.

z zestawu „A Return (for J. Sudek)”

He has traveled and exhibited widely, and continues to explore the ways that simple cameras can represent time.

Solo Exhibitions:

2014: 2013:

Cronopios, 9th OFFO Festival of Pinhole Photography,

Galeria Bielszowicka, Ruda Śląska, Poland, Oct 22 - Dec 5 **Fibers of Eternity**, collaboration with Diana Pankova, [zamma],

Remshalden, Germany, Sept 15 - Dec 15 **Awakenings**, Antigua Estación del Ferrocarril de Oaxaca, Oaxaca, Mexico, May 2 - June 30 **Cronopios**, Photo Patagonia Festival, Sala Futura,

Rio Gallegos, Argentina, Sept 23 - Oct 27 **1*11 Followthe Sun**, Whittemore CCC, Oldwick, NJ,

May 4-June 8 **Cronopios**, Galeria Ramon Alva de la Canal, Xalapa, Ver. Mexico, Jan 24 - Feb 28

Atraves del estenopo, Centro de las Artes de San Augustin,

Oaxaca, Mexico, April 30 - May 26 **Street Life**, Pinhole Coffee, San Francisco, CA, April 21-June

20 **Pinhole Photographs**, Harvest Cafe, High Bridge, NJ, Oct 11 - Nov 14 **Pinhole Photographs**,

Electric Moustache Gallery, Winston

Salem, NC, Sept 7-Oct 4

Więcej o Autorze w „Teksty dłuższe”

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Vaidotas Mikšys – Luksemburg
„Fading Memories”

Vaidotas Mikšys, born in 1976 in Vilnius, Lithuania.

Musician, geologist, translator and photographer. Taking pinhole photographs since 2012.

Personal exhibitions in 2014 (Luxembourg, LU) and 2025 (Vilnius, LT)

z cykl „*Fading Memories*”

Various group exhibitions In Luxembourg, Poland and Ukraine. Also took part in OFFO X (2023).

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Jorma Onkinen – Finlandia

I am a 67 years old pinhole photographer from Finland. I mostly take double exposures. The combination of man made structures and nature. I have been making pinhole and solarigraphy 5 years. I have had my photos in 9 countries and during this year 3 countries more.

The smell of the wind at the sea. The sound of the s in a lonely tree. The feel of the grass under the feet. The taste of the food at the feast. The now is the present moment. The future is not yet here, and the past is a memory, fading away.

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworowej 2025

Diana Pankowa – Niderlandy
„Inside-Out”

Diana (b.1988) is from Minsk, Belarus, where studied music and philosophy before engaging with photography, that quickly became her main creative medium. Recently she has acquired a MA degree in the area of Media Arts that extended her interest to a connection between ancient and new, digital and analogue techniques. Currently she lives in the Hague.

z cyklu „Inside-Out”

Diana has been experimenting with different pinhole techniques since 2015 and still enjoys the infinite creative possibilities of working with simple cameras. Photography is a way of exploration and connection to the world for her: noticing meaningful elements in the casual complexity of reality, finding connections between seemingly unrelated phenomena, capturing their reflections in a way that can be shared with other beings and inspire them - to look wider, to see more. Experiencing, encountering and exchanging – this is the main driving force of her creative process. She has exhibited and given workshops and talks on pinhole photography widely.

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworowej 2025

Ivan Piano – Włochy

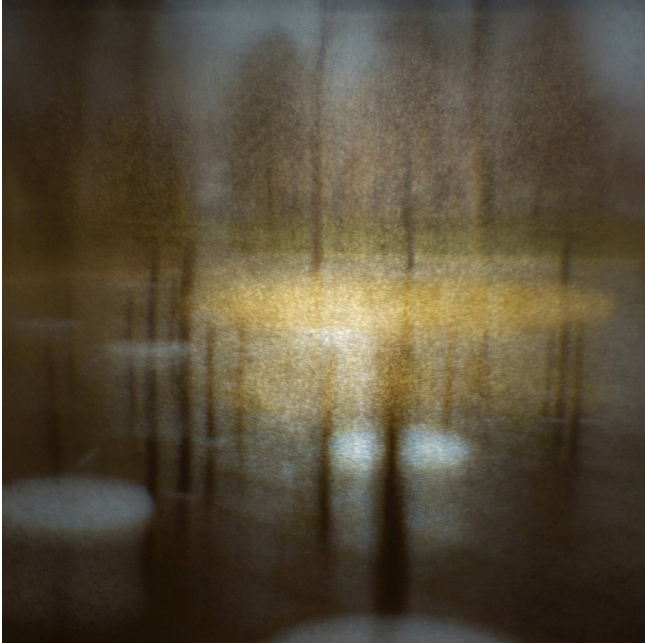
„Noise – Wunderkammer Vanitas”

Ivan Piano e nato a Napoli nel 1975 dove vive e lavora. Le principali mostre personali sono nel 2025 Nessun; s’è fermato qui. (Italia); 2023 Nessun; s’è fermato qui. – Presentazione progetto fotografico/poetico (Italia); nel 2021 Ilaria Feoli -Ivan Piano: e l’ora del nostro morire. (Italia); nel 2017 The Sleep Of Reason Produces Monsters (Italia); nel 2016 Premio Napoli (Italia); nel 2014 Decay & Sublime (Italia); nel 2006 Metamorphosis Factory (Italia); nel 2001 Ivan Piano (Italia); nel 1998 A History of (Work in progress) (Italia). Le principali mostre collettive sono nel 2024 MIRA Pinhole Photography (Portogallo), Narni Immaginaria Festival Internazionale di Fotografia – Circuito Off Stenopeico (Italia); Fotografia Internacional Estenopeica (Argentina); Patras Art Festival (Grecia), XII Revela’t Festival Internacional de Fotografia Analógica (Spagna); nel 2023 X Festival Fotografico Fotografia Zero Pixel (Italia), MIRA Pinhole Photography (Portogallo), Photo Bruxelles Festival (Belgio); nel 2022 IX Festival Fotografico Fotografia Zero Pixel (Italia), Imagens Periféricas 4 - MIRA Pinhole Photography (Portogallo), XIII Festival della Fotografia Etica Circuito OFF (Italia), VII Salón Asombro Estenopeico Internacional (Argentina); nel 2021 Imagens Periféricas 3 - Porto Pinhole Photography (Portogallo), Patras Art Festival (Grecia), Estenopeica sin Fronteras (Messico), Mediterraneus | ars liber - rassegna internazionale del libro d’artista (Spagna);

z zestawu „Noise – Wunderkammer Vanitas”

Więcej o Autorze w „Teksty dłuższe”

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Pavel Piños – Czechy

Pavel Pinos, pinhole photographer.

This current project of mine uses the camera obscura in a slightly less traditional way.

My handmade camera obscura from a cardboard box is using a built-in magnifying glass to help create an image on groundglass from the translucent baking paper inside.

The image on the groundglass is then photographed with a digital camera using a mirror embedded in the camera obscura.

In addition, I usually use a long exposure time to creatively use the combination of image defects and soft drawing on the groundglass along with the motion blur of the handheld camera.

The photos taken use only very subtle editing in Lightroom (exposure correction, brightness adjustment and cropping to square format). No AI or Photoshop editing is applied to the .photographs.

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Justin Quinnell – Wielka Brytania
„Mouthpiece”

Justin Quinnell — Brief Biography

Justin was born and lives in Bristol in the UK. He first took up a camera at the age of 11 and years later completed his Ba(hons) degree in fine art photography at Derby Lonsdale College. As well as being a freelance photographer and lecturer for the past 20 years he has also been: head of photography at South Bristol College, a school teacher, worked in a wood, promoted cycling and managed a safari camp in the Maasai Mara in Kenya.

Z cyklu „Mouthpiece”

He has been teaching and practicing pinhole photography for over 25 years having taught at all levels from primary to university level and at over thirty universities in the UK and many other centres including the Design Museum, The British Library, Lacock Abbey, Lomo New York and the Corcoran. He has done lecture tours of both the US, Australia and more recently New Zealand and Hong Kong.

Currently a part time lecturer in photography at Falmouth University and University of West London. He was artist in residence at Knowle West Media Centre where he completed the Sunrise Project, Currently he is commissioned to take a series of 4-year duration images for Bristol NHS Trust.

He was Keynote speaker at the recent Altphoto symposium at the Edinburgh College of Art.

Więcej Brief Biography w „Teksty dłuższe”.

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Anton Svrček – Czechy

„From the forest and other parts of the world”

„Z lasu i innych części świata”

2013 Enjoing the first matchbox pinhole results.

2016 Galerie po schodech, Havířov, CZ

2017 OFFO, Galeria Drugiego Planu, Rybnik, PL

2018 Galeria Acartus, Jastrzębie-Zdrój, PL

2018 Galeria Ciasna, Jastrzebie-Zdrój, PL

2018 Galeria Zmienna, Cieszyn, PL

2019 Galerie Kamrlík, Ostrava, CZ

„From the forest and other parts of the world”

„Z lasu i innych części świata”

2019 OFFO 2019, PL

2021 OFFO 2021, PL

2023 Gorolske informační centrum, Mosty u Jablunkova, CZ

2023 OFFO 2023, PL

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworowej 2025

René Vonk – Niderlandy
„Grandchildren”

René Vonk (1962). Photographer since 2008, pinhole photographer since 2011. Three-year course in fotografie at the Nieuwe Veste in Breda (the Netherlands) plus several short courses including analogue photography at the Photo museum (FOMU) in Antwerp (Belgium).

z cyklu „Grandchildren”

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Peter Wiklund – Szwecja

„Sanctum: The Womb and the Tomb”

I started with pinhole photography in 1990. For me, it's a photographic tool for making images that are not only representations of the world, but also images on their own.

I don't work with photography as a full-time profession, this is more of a – strong – passion

z cyklu „Sanctum: The Womb and the Tomb”.

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Ksawery Wróbel – USA

„Otworkowe Chicago”

Ksawery Wróbel to polski fotograf mieszkający w Chicago, w Stanach Zjednoczonych. Uzyskał tytuł inżyniera informatyki w Akademii Nauk Stosowanych w Tarnowie oraz ukończył studia magisterskie na kierunku Informatyka na Politechnice Krakowskiej im. Tadeusza Kościuszki. Jego specjalizacja to Grafika komputerowa i multimedia. Jego praca magisterska dotyczyła wykorzystania grafiki wektorowej w serwisach internetowych. Obecnie pracuje jako inżynier CAD. Jest nowicjuszem w fotografii otworkowej, solarigrafii i alternatywnych/histerycznych procesach fotograficznych (cyjanotypia, odbitka z chlorofilowa i polaroid transfer).

z cyklu „Otworkowe Chicago”

W 2019 roku Ksawery założył swój fanpage poświęcony swojej pasji.

Jego prace były wystawiane w wielu krajach, takich jak: Argentyna, Kolumbia, Chile, Ekwador, Meksyk, Peru, Portugalia, Szkocja, USA, Ukraina oraz Polska. Jego prace były prezentowane na Art Limited, platformie poświęconej sztuce nowoczesnej i współczesnej, prezentującej prace międzynarodowych artystów, a także na wystawach grupowych online, organizowanych przez Analog Forever Magazine, internetowego wydawcę współczesnej fotografii analogowej.

Jego największym osiągnięciem jest zajęcie I miejsca w kategorii Astro-Krajobraz w 10.

Międzynarodowym Konkursie Astrofotograficznym AstroCamera Hevelianum (Polska, 2022).

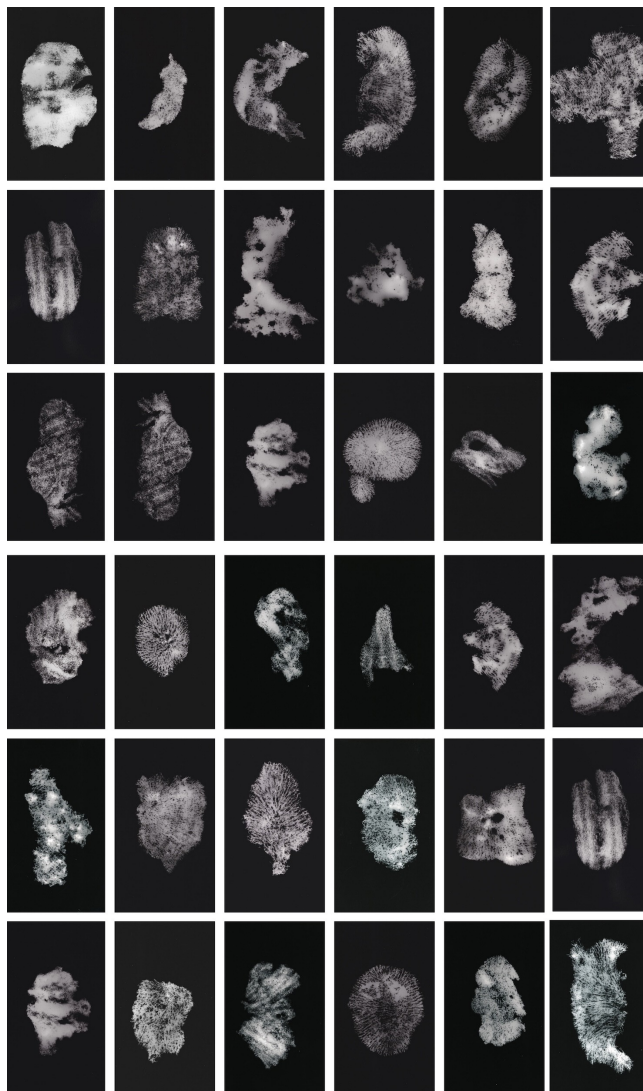
Projekt, zatytułowany „Otworkowe Chicago”, obejmuje jedenaście fotografii wykonanych techniką otworkową.

Zdjęcia zostały wykonane w ciągu ostatnich dwóch lat i przedstawiają „Wietrzne Miasto” – Chicago, okiem aparatu ZERO IMAGE 2000.

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Fotografia bezkamerowa

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Monika Cichoszewska – Zębice
„Gąbki”

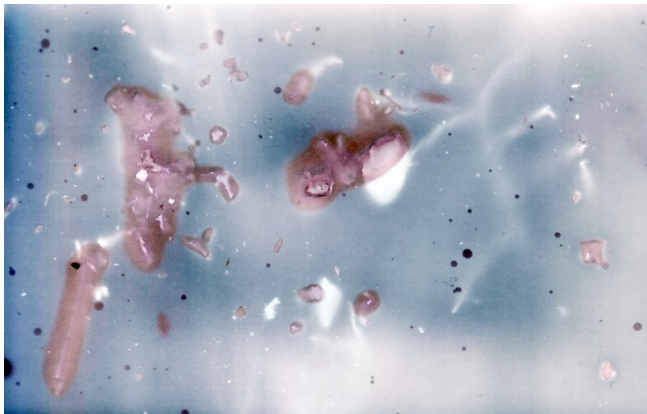
Absolwentka Jeleniogórskiej Szkoły Fotograficznej.

Należy do Związku Polskich Artystów Fotografików.

Szczególne miejsce w sferze jej zainteresowań zajmuje fotografia tradycyjna, otworkowa oraz ambrotypia (mokry kolodion), którą wybrała jako medium przekazu artystycznego. Offo-wiczka.

„Gąbki”

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Jakub Kaszuba – Jaworzno

„Bakterie, komórki, neurony”

Rocznik '73, zameldowany na stałe w Jaworznie.

Wieczny student jaworznickiej „Szkoły Widzenia” prowadzonej przez prof. Jakuba Byrczka. Jest entuzjastą fotografii otworkowej i tradycyjnej.

z cyklu „Bakterie, komórki, neurony”

Fotografia otworkowa jest jego sposobem na życie, ucieczką w magiczny świat fotografii, gdzie efekt końcowy jest do ostatniej chwili nieprzewidywalny. Ucieka w ten świat przy każdej okazji, choć przejście do niego nie jest łatwe – ma tylko 0,25 mm średnicy, ale warto się pomęczyć, by to wszystko zobaczyć i przeżyć.

Uczestnik wielu wystaw zbiorowych i indywidualnych, dawniej stały uczestnik warsztatów fotograficznych w Broniszowie.

W „Teksty dłuższe” - jak oswoić bakterie ;-)

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Kümei Kirschmann – Argentyna

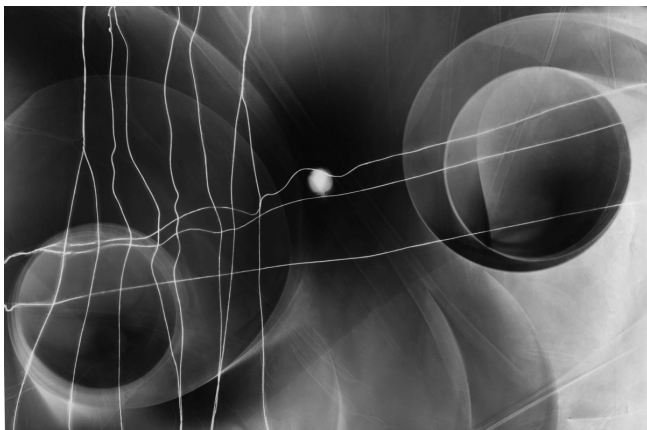
„Ruined currents”

Kümei Kirschmann is an Argentinian photographer currently based in Argentina who has lived in Berlin, Brno, and Barcelona. She has been in touch with photography and art since she was a child but committed to it in 2012.

z zestawu „Ruined currents” (solarigraphy and chemigram)

Analogue photography has always been her passion and that lead her to discover alternative processes such as solargraphy, pinhole, and cyanotype. Even though we are living in a digital world, she has discovered that this experimental and analogue universe has infinite possibilities to work with and has made it her main field of work. She has been working with solarigraphies since 2016 and has spread cameras in several cities in Europe, Asia, and Latin America.

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Anna Melnikova - Białoruś

„Null Matter” is part of the project "Null Island"

Anna Melnikova is a graphic designer, artist, art photographer, associate professor, master of art history.

She was born on June 14, 1986, Belarus.

In 2011 she graduated from the Department of Graphic Design of the Belarusian State Academy of Arts. In 2012 she graduated from the Belarusian State Academy of Arts with a degree in Art History. In 2015, she completed

her postgraduate studies at the Academy of Arts with a degree in Design and Technical Aesthetics and received a scientific qualification as a "researcher" in the field of fine arts.

Associate Professor of the Department of Graphic Design of the Belarusian State Academy of Arts from 2011 to 2022, Minsk (Belarus). From 2018 to 2020 she was the Acting Head of the Graphic Design Department of the Belarusian State Academy of Arts. Since 2022, she is the chairman of the graphic design and photography section of the "Belarusian Union of Artists". Creatively works in the field of graphics, art photography (the main activity is focused on experimental and alternative photography and old manual techniques for printing photographic images).

Participant of more than 100 republican and international exhibitions and projects, including 8 personal exhibitions (one personal exhibition was held in Barcelona, four personal exhibitions were held in Italy, two of which were in Rome and three solo exhibitions in Belarus).

Laureate and finalist of national and international competitions and projects. Works are in private collections of Belarus, Italy, France, Great Britain, Czech Republic, Spain.

Member of the graphic design section of the "Belarusian Union of Artists" since 2015. Chairman of the graphic design section of the "Belarusian Union of Artists" since 2022.

Member of the alternative photography association Gruppo Rodolfo Namias (GRN). Parma, Italy.

W „Teksty dłuższe” - „Null Matter”

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Kamil Myszkowski – Sosnowiec

Światło, które tworzy obraz. O fotografii bezkamerowej w działaniach twórczych

Kamil Myszkowski – Doktor nauk humanistycznych z zakresu nauk o kulturze. Artysta fotografik, twórca instalacji i wideo, kolekcjoner fotografii i starych negatywów, kurator wystaw fotograficznych i historycznych, animator życia kulturalnego. Członek Związku Polskich Artystów Fotografików Okręg Śląski. Członek Polskiego Towarzystwa Badań nad Filmem i Mediami. Stypendysta Prezydenta Miasta Sosnowca w Dziedzinie Kultury w 2020 roku. Na co dzień pracuje w Dziale Dokumentacji Mechanicznej Muzeum Śląskiego w Katowicach, a także jako edukator fotografii współpracując z różnymi instytucjami. Uczestniczy w działaniach Grupy 999 oraz okazjonalnego Kolektywu Twórczego „Peryferia”.

z cyklu „Światło, które tworzy obraz”

W „Teksty dłuższe” - Światło, które tworzy obraz.

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Grupy Twórcze i wystawy zbiorowe

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Prace uczestników Pracowni Fotograficznej przy Młodzieżowym Domu Kultury w Bolesławcu:

„Spacerujemy pomiędzy światłem a ciszą,
gdzie myśli splatają się z cieniem”

Iwona Champlewska
Magdalena Przebięda
Mariusz Rogacki
Mariusz Ryż
Natalia Drozd
Paulina Grzelak
Sylwia Rogulska
Robert Pomichter

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Damian Ganszczyk i Janusz Drobisz **Zakopane/Kalety**

„Grafiki z placu vol. 2 – osiedla patronackie”

Wystawa składa się z fotografii otworkowych zaprezentowanych w formie odbitek srebrowych i wydruków pigmentowych na papierze fotograficznym.

z cyklu „Grafiki z placu vol. 2 – osiedla patronackie”

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

T.F. Kaszuby
Jakub Kaszuba, Krzysztof Sowa
Jaworzno

„Projekt Fabryczna”

z cyklu „Projekt Fabryczna”

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Wystawa towarzysząca

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Vadim Šamkov – Litwa
„Window”

Living in village, working in city. Making pinhole images everywhere for a long time.

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

**Autorzy uczestniczący tylko w OFFO Objazdowym,
także poezją lub filmami**

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Tomasz Bielawski – Krasnosielec

„Jeżuś”

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Barbara Englender – Jastrzębie-Zdrój

Absolwentka filologii polskiej i kulturoznawstwa na Uniwersytecie Śląskim.

Członek Grupy Trzymającej OFFO, współorganizatorka Festiwalu od 2005 roku.

Autorka wystaw indywidualnych i uczestniczka kilkudziesięciu zbiorowych, zdobyła kilkanaście nagród i wyróżnień w konkursach regionalnych i ogólnopolskich.

Z techniką otworkową zetknęła się po raz pierwszy podczas Warsztatów Fotograficznych w Broniszowie. W „otworkach” pociąga ją przede wszystkim zakrzywienie obrazu oraz brak konieczności utrzymywania dystansu do fotografowanego przedmiotu.

Zdjęcia robi zarówno sprzętem „gotowym”, jak również samodzielnie wykonanymi aparatami.

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

„Alfred Słoń medytuje”

Witold Englender – Jastrzębie-Zdrój

Urodzony bardzo dawno temu, sześć lat później zaczął fotografować.

Zaowocowało to udziałem w wystawach zbiorowych, kilkudziesięcioma indywidualnymi oraz nagrodami, wyróżnieniami i nielicznymi acz ważnymi tytułami.

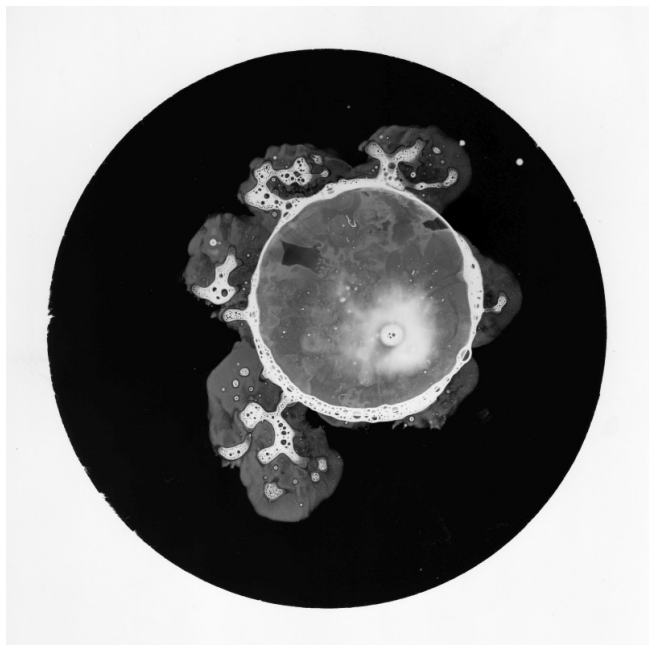
Jest autorem „Krótkiego przewodnikach po zakładach fotograficznych Górnego Śląska od początku fotografii do końca I Wojny Światowej” (*stypendium Marszałka Województwa Śląskiego*) i „Małego conieco nie tylko o fotografii”.

Kolekcjoner starej fotografii (zbiór ponad 10000 zdjęć) i organizator wystaw popularyzujących historię fotografii.

Od 1997 roku prowadzi własną, niekomercyjną galerię wystawową Galeria „Ciasna” w Jastrzębiu, w której prezentowane są zmieniane co miesiąc wystawy plastyki, fotografii, a także ekspozycje związane z historią ogólną i historią fotografii.

Od 2005 roku współorganizuje OFFO, jest członkiem GTO, czyli Grupy Trzymającej OFFO. Fotografie otworkowe zaczął robić przy I OFFO niejako z przymusu, przy II OFFO z lenistwa, a od trzeciego już dla przyjemności (choć trzeba przyznać, że fotografią otworkową platonicznie zauroczony znacznie wcześniej).

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

„Soap World”

Marcin Golonka – Nowy Sącz

Wystawy:

Foto - Pein w Rybniku 2012 - wystawa zbiorowa
Dom Kultury Chwałowice

Festiwal Fotografii Industrialnej 8 - 17. 05. 2015
- Galeria elektrownia Czeladź -

OFFO - Ogólnopolski Festiwal Fotografii
Otworkowej - 2011 / 2013 / 2015 / 2023 - OFFO
objazdowe

Brzeski Festiwal Fotografii Otworkowej /
Festiwal Fotografii Otworkowej w Brzegu -
wystawa zbiorowa w latach 2022 / 2023 / 2024

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

**Małgorzata Kochman-Sidorowicz
Bolesławiec**

Tekst poetycki związany z fotografią otworkową.

W „Teksty dłuższe” - Petronela

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Kuba Luboradzki – Warszawa

Zdjęcia otworkowe robię już od pewnego czasu, a konkretnie od początku XXI w. Od tego czasu robię też aparaty otworkowe sygnowane Klablas & Klablas i niewykluczone, że jeśli jestem z czegoś znany lub przynajmniej rozpoznawalny, to właśnie z tej produkcji, a nie z działalności fotograficznej. Nie martwi mnie to, bo fotografuję dla siebie i dla przyjemności.

Poza otworkami zbieram też zdjęcia ulic z datami w nazwie – ale to już zupełnie inna historia.

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Paulina Łabońska – Zielona Góra

Tańczyła w sekcji baletowej SOA prowadzonej przez Agatę Imańską-Flaszę. Trenuje jazdę konną. Uczy się gry na skrzypcach i pianinie. Obecnie uczęszcza na zajęcia tańca klasycznego w Akademii Baletu prowadzonych przez Klaudię Pawluć. Fotografiją zainteresowała się od 2025 roku.

„Zoe”

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Krzysztof Szlapa – Katowice
filmy otworkowe

Krzysztof Szlapa (ur. 1987, Katowice) – artysta fotografik, członek Związku Polskich Artystów Fotografików (Okręg Śląski). Autor wystaw indywidualnych, m.in. Zaświaty (2024), Zamiast nieba strych (2024), In Love with Nature (2022), Scenografie (2022), Stany widzenia (2018), Refleksje (2016), Punkt widokowy (2016) oraz Widziadła (2016).

Stypendysta Marszałka Województwa Śląskiego (2017) i programu „Młoda Polska” Narodowego Centrum Kultury (2023); laureat nagrody im. Anny Chojnackiej za najlepszą wystawę indywidualną (2013). Kurator ponad 150 wystaw fotograficznych, redaktor katalogów Galerii Pustej cd. w Jaworznie. Autor albumów W zasięgu wzroku (2017), Przemiany (2021) oraz Kraina (2023), zaprezentowanej również w formie wystawy w Muzeum Rzemiosła w Krośnie (2025). Aktywnie współpracuje z instytucjami kultury, prowadzi warsztaty. Na co dzień pracuje w Szkole Filmowej im. Krzysztofa Kieślowskiego w Katowicach.

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Teksty dłuższe (i przeniesione)

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Agnieszka Babińska

Obrazy hipnagogiczne

Jedną trzecią naszego życia przesypiamy. Wszyscy śnimy. Śnimy każdej nocy. Nasze ciała wyłączają się, a nasze umysły wolne od fizycznych zakłóceń odbywają podróż w świat snu. Nasze oczy poruszają się szybko pod powiekami, rozglądając się w przestrzeni będącej wytworem naszego umysłu, przez którą wędrujemy. W snach często docieramy do stłumionych wspomnień i emocji. Sny są przeważnie odbiciem naszych myśli. W snach poczucie czasu i rzeczywistości jest zaburzone. Obrazy, dźwięki, doznania, całe sceny i przeżycia- obrazy hipnagogiczne- pojawiają się tuż przed zaśnięciem i zaraz po obudzeniu, na granicy jawy i snu, gdy już prawie śnimy. Czasem są luźnymi, a czasem powiązanymi ze sobą żywymi, intensywnymi, soczystymi, naładowanymi emocjami i kolorami migawkami. Towarzyszy im najczęściej uczucie błokiego zubożenia i relaksu, błądzenie myśli, oderwanie od codzienności. Są pomostem łączącym świadomość na jawie ze świadomością we śnie.

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Piotr Cieślak

„SUNTOCHOWA. CZĘSTOCHOWA. SOLARIGRAFIE”

Prezentowany projekt realizowany jest w technice solarigrafii – odmianie fotografii otworkowej, wykorzystującej ekstremalnie długie czasy naświetlania. Własnoręcznie konstruowane aparaty rejestrują obraz przez okres od kilku tygodni do kilku miesięcy, utrwalając nie tylko nieruchome elementy przestrzeni, ale również charakterystyczne dla tej techniki ślady wędrówki Słońca po niebie.

Solarigrafia, jako medium fotograficzne, akcentuje relację między światłem, czasem i przemijaniem. Obraz nie jest tu jednorazowym zapisem chwili, lecz sumą długotrwałego procesu, w którym światło pełni funkcję dokumentalną i symboliczną jednocześnie.

W cyklu „SUNTOCHOWA. CZĘSTOCHOWA. SOLARIGRAFIE.” przedstawione zostały charakterystyczne dla Częstochowy miejsca i obiekty architektoniczne, m.in. Pałacyk Brassów, Willa Hoffmanów, Cepelia, Filharmonia Częstochowska, Pałacyk Hantkego, Miejski Ratusz czy Teatr im. Adama Mickiewicza. Ujęcia te tworzą wizualny zapis lokalnej przestrzeni w długim trwaniu – wrażeniowy, ale oparty na precyzyjnych, wielotygodniowych obserwacjach światła.

Czasy naświetlania poszczególnych fotografii prezentowanych na wystawie wynosiły od 2 godzin do 1,5 roku. Łączny czas naświetlania wszystkich prac to niemal 18 lat – zapisany nie w jednej linii, lecz jako równoległe ścieżki światła zarejestrowane w różnych punktach miasta.

Wystawa ukazuje Częstochowę z nietypowej, kontemplacyjnej perspektywy, ujawniając jej architektoniczne detale, miejskie rytmy i zmienność światła, których na co dzień często się nie dostrzega. To spojrzenie wykraczające poza schematy znanych widoków i jednocześnie zaproszenie do głębszego poznania miasta – jego historii, przestrzeni i obecności.

Wybrane prace z cyklu były wcześniej prezentowane na licznych wystawach w Polsce i za granicą,

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

stając się częścią międzynarodowego obiegu sztuki otworkowej i eksperymentalnej.

Projekt wpisuje się w założenia Ogólnopolskiego Festiwalu Fotografii Otworkowej OFFO 2025, który promuje eksperyment, refleksję nad istotą medium fotograficznego oraz działania wykorzystujące klasyczne, analogowe i niskotechnologiczne formy obrazowania. Dzięki szerokiej formule festiwalu, prace funkcjonują nie tylko w lokalnym, ale również ponadregionalnym kontekście, stając się elementem wspólnej refleksji nad potencjałem fotografii otworkowej jako środka ekspresji współczesnej.

Projekt został zrealizowany w ramach Stypendium artystycznego Prezydenta Miasta Częstochowy.

Adam Fleks

Obsesje i fetysze

Usiadła przy starym, sosnowym, nielakierowanym stole, postawiłem przed nią kubek z gorącą i parującą mocną i czarną kawą, do której wrzuciłem wcześniej drobno pokrojony w kostkę imbir, szczyptę cynamonu, kardamonu, kurkumy oraz sproszkowanego kakao. Drobna, lecz przy tym bardzo zgrabna blondynka, Ania założyła nogę na nogę, odsłaniając przy tym kolano i prawie całe udo. Pochylając się nad kubkiem oparła się łokciami o stół, po czym powoli wciągnęła nosem opary i wydała pomruk zadowolenia. Po pewnym czasie, przedłużając chwilę oczekiwania i kofeinowego spełnienia, zapaliła cienkiego papierosa, strzepując delikatnie popiół do spodeczka.

Po dłuższej chwili umoczyła wreszcie usta w kawie, drugi łyk był już nieco głębszy, po kilku minutach kubek został opróżniony. Ania powoli, zmysłowo i prowokacyjnie oblizwała usta wokół, spojrzała na mnie i powiedziała: „Dostałam to, czego chciałam i potrzebowałam, teraz pójde poprawić makijaż i podmalować usta. Potem zrobisz ze mną, co zechcesz”.

Serię kilkunastu fotogramów wykonałem po długim czasie na zabytkowym, przeszło 40-letnim, papierze fotograficznym Agfy, którego dużą partię udało mi się nabyć online w antykwariacie w

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

austriackim Grazu. Negatyw naświetliłem w małoobrazkowym dalmierzowcu Zorkij 4k, przerobionym na kamerę otworkową, do którego włożyłem również silnie przeterminowany film ORWO NP7, naświetlany na 200 ASA i wywołany w złożonym w domu D23, który miłosiernie wybaczca wszelkie niedostatki wynikające z nadmiaru albo niedoboru światła.

Adam Fleks Gdańskie Towarzystwo Fotograficzne, Okręg Pomorski ZPAF

Paweł Janczaruk

1.

„55,6 w słońcu”

Lato. Miasto. Popołudnie.

Słońce bezlitośnie zalewa ulice. Dachy bloków pulsują gorącem, ściany parzą przy każdym dotknięciu. Termometr wystawiony na balkon wskazuje 55,6 stopni w pełnym słońcu. Powietrze jest gęste, niemal namacalne. Dźwięki ulegają spłaszczeniu, zanikają w upale. Wszystko porusza się wolniej, jakby ostrożniej – by nie stracić ani odrobiny siły w tej dusznej, bezlitosnej scenerii z betonu.

W takich warunkach przyroda milknie. Człowiek – jeśli nie musi – nie wychodzi z cienia. Tereny blokowisk stają się jeszcze bardziej jałowe, surowe, bezosobowe. Krajobraz codzienności, utkany z powtarzalnych brył wielkiej płyty, funkcjonalny do bólu, pozbawiony emocji, narracji, złudzeń. I właśnie w tej niemal apokaliptycznej przestrzeni – pojawiają się one – baletnice i baletniczki.

To nie sen. To gest – świadomy, precyzyjny, wyrazisty. Paweł Janczaruk, autor projektu fotograficznego **„Baletnice w mieście”**, umieszcza delikatne sylwetki tancerek w przestrzeniach z pozoru całkowicie dla nich nieprzystających. Dziewczyny stają pomiędzy blokami, na chodnikach, pod trzepakami, na tle obdrapanych ścian klatek schodowych. Beton, bloki, chodniki, skwery i schody – wszystko to staje się sceną. Tłem dla lekkości, dla ekspresji, dla ruchu.

Dla sztuki, która pojawia się tam, gdzie nikt jej się nie spodziewa.

To właśnie ta niespodziewana obecność – celowa, a jednocześnie niepokojąco naturalna – stanowi o sile tego projektu. Baletnice nie są tu dekoracją. Nie pozują dla ozdoby. Ich gesty są technicznie

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

precyzyjne, świadome, wypracowane, zakorzenione w klasycznym tańcu. Autor nie dokumentuje przypadku – on tworzy napięcie. Subtelne, ale wyczuwalne: pomiędzy sztuką a przestrzenią, ruchem a stagnacją, tym, co piękne, a tym, co z pozoru brzydkie.

Seria zdjęć, zatytułowana „**55,6 w słońcu**”, stanowiąca część projektu, nie jest jedynie grą kontrastów. Jej siła tkwi w pytaniach, które otwiera. O obecność sztuki w codziennym życiu. O możliwość wrażliwości w miejscach, które uchodzą za estetyczne pustynie. O rolę wyobraźni w świecie zdominowanym przez funkcję i konieczność.

Baletnice stają się symbolem. Ich obecność – niemal nierealna – przypomina, że piękno nie potrzebuje sceny, ram, oświetlenia. Nie potrzebuje zaproszenia. Może – i powinno – wkraczać w rzeczywistość. Nawet jeśli oznacza to tańczyć w pełnym słońcu, na nagrzanym betonie, między blokami rozpalonymi do granic możliwości.

Lato w tym projekcie nie jest wyłącznie porą roku – jest stanem ducha. Skwar, bezruch, ospałość – stają się elementami tej opowieści, teatralnym światłem wydobywającym z miejskiego pejzażu głębie, napięcie, a momentami – absurd. Bo przecież klasyczny taniec, z całą swoją finezją i dyscypliną, to ostatnie, czego można się spodziewać na podwórku z trzepakiem. A jednak – właśnie tam ujawnia się jego siła.

Baletnice, niczym współczesne sylfidy, unoszą się ponad szarością codzienności. Ich ruch – choć efemeryczny – zostaje. W obrazie. W pamięci. W nas. Jako dowód na to, że sztuka naprawdę potrafi przenikać przez każdy mur – również ten z betonu.

„Baletnice w mieście” to projekt, który nie tylko rejestruje rzeczywistość – on ją transformuje.

Komentuje, przetwarza, wyostrza spojrzenie. Jest poetycką pocztówką z serca wielkiej płyty – zarazem intymną i uniwersalną. To manifest obecności piękna tam, gdzie najmniej się go spodziewamy. I zaproszenie do patrzenia uważniej – nawet w pełnym słońcu, przy 55,6 stopniach.

2.

„Folk po Lubusku”

Cyfrowa fotografia otworkowa, wydruk atramentowy, 100x70, 8 szt.

Fotografia otworkowa to jedna z najstarszych technik obrazowania – bliska istocie samego aktu patrzenia. Jej historia sięga czasów starożytnych, kiedy filozofowie tacy jak Arystoteles czy chiński uczony Mo-Ti opisywali zjawisko światła wpadającego przez mały otwór do ciemnego pomieszczenia, tworzącego odwrócony obraz rzeczywistości.

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

W XIX wieku, wraz z narodzinami fotografii, camera obscura przekształciła się w prosty aparat otworkowy: światłoszczelną skrzynkę z niewielkim otworem zamiast obiektywu. Dzięki tej konstrukcji możliwe stało się rejestrowanie obrazu na materiale światłoczułym – bez soczewek, elektroniki i automatyki. Obrazy powstające w ten sposób cechują się charakterystycznym rozmyciem, miękką plastyką i atmosferyczną niedoskonałością. To medium, które wymaga cierpliwości, skupienia i świadomego operowania czasem oraz światłem.

W czasach cyfrowej perfekcji fotografia otworkowa staje się narzędziem kontemplacji i artystycznego eksperymentu. Powrót do tej techniki to także powrót do źródeł – do emocji i intuicji twórczej.

Wystawa „Folk po Lubusku” Pawła Janczaruka to odrębna część projektu „Rok na Ludowo”, realizowanego przez grupę Akademii Wychowania Fotograficznego, której autor jest kuratorem. To wyjątkowy zapis spotkania tradycji z jedną z najbardziej szlachetnych technik fotograficznych. Głównym tematem cyklu są tancerze Lubuskiego Zespołu Pieśni i Tańca, którego dziedzictwo od ponad sześćdziesięciu lat stanowi ważny filar lokalnej tożsamości kulturowej. Zespół przez dekady współtworzyli choreografowie, instruktorzy, muzycy oraz setki tancerzy i śpiewaków – ludzie w różnym wieku i z różnych środowisk. W barwnych, ludowych strojach prezentują tańce z wielu regionów Polski – od lubuskiego i dolnośląskiego, przez Kurpie i żywiecczyznę, aż po Kujawy. To właśnie to żywe dziedzictwo stało się punktem wyjścia dla Pawła Janczaruka, który postanowił sportretować tancerzy LZPiT za pomocą fotografii otworkowej – techniki, która rejestruje świat nieostry, a jednocześnie pełen światła i emocji. Zdjęcia powstały podczas ośmiu plenerowych sesji – w parku Regionalnego Centrum Animacji Kultury oraz na Winnym Wzgórzu w Zielonej Górze. Dzięki cyfrowemu otworkowemu aparatowi udało się uchwycić nie tylko kolory, ale przede wszystkim atmosferę, ulotność chwili i ducha tradycji.

W rękach autora fotografia otworkowa staje się narzędziem dialogu: między przeszłością a teraźniejszością, między sztuką a dokumentem, między tancerzami a okiem doświadczonego artysty. Obrazy te nie zatrzymują czasu, lecz pozwalają go poczuć.

„Folk po Lubusku” to opowieść o folklorze, który wciąż żyje – pulsuje, inspiruje i porusza, także w tak nieoczywistej formie jak obraz otworkowy. To również zaproszenie do refleksji nad czasem, pamięcią i pięknem niedoskonałości. Fotografie zrealizowane przez Pawła Janczaruka udowadniają, że prawda o kulturze może wybrzmiewać równie silnie w fotografii otworkowej, jak i w tanecznym kroku.

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Raisa Kadyrowa

Cykl fotografii „**31758 sekund**” to zanurzenie się w atmosferze przeszłości na terenie Stoczni Cesarskiej w Gdańsku, która zdaje się zastyga w oczekiwaniu. Autorka skupiła swoją uwagę na temporalnym aspekcie przestrzeni, szukając w wizerunkach dźwigów, hangarów, ogrodzeń i innych elementach architektury świadectwa zderzenia przeszłości z teraźniejszością. Stocznia, niegdyś będąca symbolem postępu, powoli rozpuszcza się w strumieniu czasu. Czas nieuchronnie zmienia wszystko wokół, wymazując jedno, a dając życie czemuś innemu.

Obecnie jest to unikalny moment, kiedy stare wciąż istnieje, ale nowe już zaczyna się formować na jego miejscu. To właśnie ten moment autorka uchwyciła w swoich zdjęciach za pomocą długiego czasu naświetlania, co pozwoliło zatrzymać nie tylko krótką chwilę, ale cały fragment czasu, który w innym przypadku mógłby pozostać niezauważony. Fotografie zostały pomyślane jako część przestrzeni, w jej historyczności, technogenności. Teren w tym projekcie wystąpił nie tylko jako obiekt i subiekt fotografowania, ale również jako „ręka fotografa” o ile wykorzystane aparaty otworkowe „trzymała” sama architektura Stoczni: słupy, ogrodzenia, elementy wnętrza, ściany, etc. Autorka rozważa, jak renowacja i transformacja zmieniają nasze postrzeganie przestrzeni oraz jak wpływa to na naszą więź z miejscem i jego historią. To, co wcześniej było miejscem pracy i produkcji, stopniowo staje się przestrzenią do odpoczynku i rozrywki. Ta zmiana w przeznaczeniu wpływa na relacje mieszkańców ze Stoczną: przestaje być ona tylko użytkowa, stając się też miejscem spotkań, kulturalnych wydarzeń, wspomnień i nowych doświadczeń. W każdym kadrze uchwycone jest uczucie straty i jednocześnie przeczucie czegoś nowego, co dopiero zaczyna się formować na ruinach przeszłości.

31758 sekund — to łączny czas naświetlania przedstawionych fotografii.

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Ryszard Karczmarski

Cykl fotografii **PRZESTRZEŃ OSOBISTA** to krótka opowieść o moich relacjach z miejscami, w których przebywam. To najbliższe otoczenie mojego domu w Chełmie, który przez lata remontowałem i adaptowałem na nowe potrzeby oraz wiejskiej posiadłości w Uchrze, gdzie spędzamy dużo wolnego czasu, kształtując otaczający nas pejzaż. Zdjęcia wykonane za pomocą Camera Obscura pozwalają mi wejść głębszą relację z miejscem, w którym żyję i tworzę. To zapis czasu, miejsca i światła jakie nas otacza.

Jakub Kaszuba

„Bakterie, komórki, neurony”

Bakterie otaczają nas praktycznie wszędzie, choć na co dzień o tym nie myślimy.

Są najmniejszymi jednokomórkowymi organizmami na świecie, dlatego tak trudno nam zdać sobie sprawę z ich obecności w naszym życiu. Właściwie rzecz biorąc, życie bez naszych mikroskopijnych towarzyszy praktycznie byłoby niemożliwe.

Bo to właśnie one odpowiadają za bardzo wiele naszych procesów życiowych. Często są naszymi sprzymierzeńcami w procesach, które zachodzą w nas podczas naszego życia, ale mogą niestety być też śmiertelnie niebezpieczne.

Warto czasem zastanowić się nad ich obecnością, a przede wszystkim - jak z nimi żyć, by nie stały się naszymi wrogami.

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Bogdan Kizlo

Wystawy indywidualne:

Galeria Ciasna „Nuda” 2016, „Adamowicz” Dom Kultury Chwatowice w Rybniku 2019. „Ja i moje pinhole” Galeria GTF

Wystawy zbiorowe SPTF: Chmielno, Tczew, Skarszewy, Gdańsk,

Galeria Foto Art: „To ja” i „Wprowadź w ruch” indywidualne wystawy 2018 r.

Tryton Business House Gdańsk 2019-2020: „Wprowadź w ruch” indywidualna, oraz „Oto my”

„Zima”, „Portret”, „Migawki z Gdańska”, „Szkło i biżuteria” zbiorowe,

Galeria Handlowa Madison

2020-obecnie:

„Portret, Relacje-duety”, „Brzeg”, „Natura”, „Struktura materii”, „Impresja”, „Krajobraz”, „Martwa natura” i „Ocalić od zapomnienia i przedmioty z dyszą”, zbiorowe, „Światło i cień”.

Z cyklu wierszy około pinholowych, autorka: Małgorzata Kochman-Sidorowicz

Petronela

Dzień wstał zaspany, owinał się ciepłym zapachem kawy wsunął nogi w bambosze, które zrobiła mu Petronela, a wtedy uśmiech pojawił się na wspomnienie ich pierwszego spotkania

Petronela nie była duża ale też nie mała, taka akurat w sam raz, nosiła sukienkę w niebieskie grochy i żółte sandały, z burzą miedzianych loków i buzią obsypaną tysiącem słonecznych całusów, cała aż promieniała unosząc się nad ulicą, bo Petronela nie szła, Petronela się unosiła

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Petronela miała swój zaczarowany świat, jej świat mieszkał w cudownej skrzyneczce, którą Petronela nosiła na jedwabnej wrzosowej wstążce, skrzyneczka pachniała przygodą, tajemnicą i malinami,

Petronela bardzo lubiła maliny, przypominały jej mięciutkie, wełniaste kłębuszki, z których robiła bamboszki, a Petronela bardzo lubiła robić bambosze

Petronela lubiła też zbierać chwile, te niezapomniane i radosne, ale też te zwykłe, codzienne, a nawet czasami pochmurne i smutne lubiła je mieć blisko, jak dobrych przyjaciół

Właśnie te chwile zamieszkały w jej malinowej skrzyneczce, zaczęły się tam pojawiać od pewnej deszczowej środy, gdy Petronela wpadła na mnie unosząc się nad ścieżką, bo Petronela nie szła, Petronela się unosiła (ale to już mówiłem),

Petronela stłukła sobie kolano, ale wstała, otrzepała krople deszczu z sukienki i uśmiechnęła się promiennie i ten jej uśmiech wpadł przez malutką szczelinę do pudełka, szczelinę nie większą od ziarenka maku, a za nim wpadły wszystkie Petroneli wspomnienia i umościły się tam wygodnie

Ja też jestem jednych z nich.

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Krzysztof Koterba

„Czy tu kiedyś wrócą raki?”

Wciąż mam w pamięci opowieść mojego taty o tym jak z kolegami łowił raki w Nacynie.

Czy istotnie tak było? - nie sprawdzę.

Kiedy to było? - jeśli już, to pewnie w pierwszej połowie lat pięćdziesiątych ubiegłego wieku.

Dla mnie Nacyna od początku, jak sięgam pamięcią, była cuchnącym, brudnym ściekiem, którego dna nie było widać, albo też było tak czarne, że nie sposób było stwierdzić gdzie jest bo pochłaniało każde światło. Według redaktora Wikipedii jest Nacyna jedną z najbardziej zasolonych rzek w Polsce, ale... nie potrafię znaleźć źródła tej informacji. Natomiast znalazłem miejsca, gdzie w jej nurcie rosną rośliny i ze zdziwieniem odkryłem, że woda jest przezroczysta, a w wielu miejscach widać piasek czy kamienie na jej dnie. No i nie drażni zmysłu powonienia...

Rzeka jest chyba niemal na całej długości uregulowana, choć w wielu miejscach na powrót dziczej. Przepływa doliną na obrzeżach której zlokalizowano kiedyś wiele kopalń, wzdłuż znacznego odcinka jej biegu wybudowano w latach 1855-56 linię kolejową, nad nią jest zlokalizowane obecnie tętniące życiem centrum Rybnika.

Powoli odkrywam tą rzekę, jej skrywane zakątki, dzikie miejsca znajdujące się czasami zaledwie kilkanaście metrów od drogi czy uczęszczanej ścieżki pieszo-rowerowej, kilkadziesiąt metrów od centrów handlowych czy rynku miasta. Patrzę jak rzeka żyje trochę obok, swoim własnym życiem, i odkrywam przy niej fotografię z dawnych czasów, z czasów gdy nad Nacyną dopiero powstawały kopalnie.

I zastanawiam się:

Czy tu kiedyś wrócą raki

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Katarzyna Kalua Kryńska

AFTERLIGHT

Jest takie miejsce, gdzie powracam każdego lata, od lat – zauroczona gęstym lasem, sosnami balansującymi na krawędzi urwiska, bielącymi się wydrami. Tu morze raz jest spokojne, raz wściekle bije o brzeg. Szeroki horyzont daje ukojenie i równocześnie zaprasza, by iść dalej. Las pamięta ciszę, której my nie znamy. Natura przyciąga, pozwala głębiej odetchnąć. Jest schronieniem, domem i siecią współlistnień. Drzewa smagane wiatrem i nadmorskim klimatem trwają zuchwale, niepokonane.

Do dziś... Gdzie nie spojrzę, każde ścięte drzewo odsłania kawałek nieba, którego wcześniej widać nie było. Światło wpada w puste przestrzenie, rysując ostre kontrasty między tym, co trwa a echem utraconego lasu. Granice między widzialnym a zapamiętanym zaczynają się zacierać. Nad horyzontem morza pojawia się nowa geometria, obca dawnemu krajobrazowi.

„Afterlight” to cykl fotografii wykonanych camera obscura. Długi czas naświetlania kliszy pozwala zatrzymać się, zapisać fragment tej opowieści w ruchu i bezruchu jednocześnie. Powietrze przesyłają słowa: ocena oddziaływania, szereg wylesień, nowe inwestycje, a w raportach w Nadleśnictwie Choczewo liczby stają się równie bezwzględne jak ostrza: 120 hektarów lasu pod farmy wiatrowe, 350 pod pierwszą elektrownię jądrową, kolejne 300 pod infrastrukturę towarzyszącą. W sumie do wycinki przeznaczono około 800 hektarów lasu.

Jak w przyszłości będą wyglądać polskie wybrzeża? Czy znajdziemy jeszcze dzikie plaże?

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Rozalia Kwiatkowska

„Somnium”

Sen jest momentem segregowania ludzkiej pamięci.

Obrazy senne stają się odzwierciedleniem przeżytych sytuacji, emocji, które odrzucamy od siebie na jawie.

Przedstawiam, poprzez fotografię otworkową, osobistą historię, napisaną przez moją podświadomość.

„Od pradawnych czasów, odkąd człowiek ziemię zamieszkuje istnieje wiara w sny. Od tysiącleci, od zamierzchłych epok poświęcono olbrzymią ilość dzieł wykładni snów, tłumaczeniu snów i wróżb w marzeniach sennych zawartych.” - z sennika egipskochaldejskiego.

Janusz Musiał

OPOWIEŚCI Z PUDEŁKA

Fotografia jest rezultatem mechaniczno-optycznej rejestracji wybranych fragmentów otaczającego świata. Łączy w sobie naturalne procesy automatycznego odwzorowywania świata rzeczy oraz nadawania im trwałej formy w oparciu o aktualny poziom techniki i technologii. Stanowi przykład medium, które było prekursorem i inspiratorem obrazowania technicznego (kina i telewizji), co na trwale ukształtowało modele kreacji i recepcji przekazów wizualnych, w zdecydowany sposób stanowiąc o obliczu kultury wizualnej XX wieku.

Dynamiczny rozwój technologii cyfrowej przyczynia się do szeregu przemian w odniesieniu do medium fotografii, które obserwujemy w drugiej dekadzie XXI wieku. Fotografia analogowa, medium obiektywnej rejestracji i odwzorowywania świata, jest zastępowana przez fotografię cyfrową, która daje możliwości wizualizacji wyobraźni człowieka, wymyślonych koncepcji i scenariuszy. Miejsce i przedłużenie aparatu fotograficznego coraz częściej zajmuje komputer wraz z cyfrowym instrumentarium umożliwiając dowolne kształtowanie wizualnych przestrzeni.

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Cechą wspólną działań artystycznych wybranych twórców jest obserwacja fragmentów otaczającego świata zjawisk i procesów przy użyciu archaicznej konstrukcji jaką jest camera obscura. Ta ciemnia optyczna oraz materiał światłoczuły umieszczony w jej wnętrzu może być świadkiem i świadectwem procesów nieuświadamianych w wyniku potocznej obserwacji. Może dokonać powolnej syntezy czasu oraz zachodzących przemian w obserwowanym wycinku przestrzeni rzeczywistości.

Ten rodzaj strategii twórczej stanowi reakcję na reprezentowanie świata za pomocą niezliczonej liczby obrazów tworzonych w ułamkach sekund, ponieważ żyjemy w czasach kiedy kult techniki oraz technologii zawłaszcza strategie artystyczne na skalę niespotykaną nigdy dotąd. Pragnienie oraz ciekawość zachodzących procesów i zjawisk, tego co znajduje się pomiędzy światem ilustrowanym w obrazach tworzonych w wyniku potocznej, migawkowej obserwacji stanowi bezpośredni impuls do zastosowania tej techniki przez każdego z autorów.

Jest to proces, który wymaga cierpliwej obserwacji wybranych fragmentów świata. Pozwala na spotkanie z nieznanym, nieujawnionym do tej pory wizualnym fenomenem. Dokonuje syntezy czasu i przestrzeni, pozwala na ujrzenie nowego, nieoczywistego odbicia fragmentu obserwowanej rzeczywistości.

prof. dr hab. Janusz Musiał

Fotograf, filmowiec, kulturoznawca, autor posługujący się różnymi mediami (fotografia, krótka forma filmowa, animacja, instalacja, obiekt, słowo, projekty sieciowe) w celu realizacji tematycznych projektów, wystaw, filmów, katalogów i albumów.

Doktor nauk humanistycznych (2009): Uniwersytet Śląski w Katowicach, dyscyplina – kulturoznawstwo, specjalność – fotografia i nowe media. Praca: "Fotografia jako przestrzeń kulturowa. Obraz – Media – Autor".

Doktor habilitowany sztuki w dziedzinie sztuk filmowych (2013): Państwowa Wyższa Szkoła Filmowa, Telewizyjna i Teatralna im. Leona Schillera w Łodzi, Wydział Operatorski i Realizacji Telewizyjnej. Praca: "Archeologia Nowych Mediów – kultura, pamięć, czas, fotografia".

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Od 2005 roku członek Związku Polskich Artystów Fotografików. W latach 2005-2012 członek Zarządu ZPAF Okręg Śląski, w latach 2008-2012 wiceprezes ds. artystycznych. Od roku 2014 członek ZPAF Okręg Dolnośląski. Członek Polskiego Towarzystwa Badań nad Filmem i Mediami (od 2016 roku). Od 2006 roku nauczyciel akademicki (fotografia, film, multimedia), a od 2015 roku adiunkt na Wydziale Radia i Telewizji im. Krzysztofa Kieślowskiego Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach.

Autor ponad 150. wystaw i pokazów indywidualnych oraz zbiorowych w zakresie fotografii i sztuki mediów, w tym ponad 30. tematycznych wystaw indywidualnych (w kraju i poza krajem, m.in.: Bytom, Gdańsk, Katowice, Kraków, Łódź, Piła, Sosnowiec, Warszawa oraz Algieria, Czechy, Litwa, Słowacja, Niemcy). Kurator ponad 50. wystaw indywidualnych i tematycznych zbiorowych. Autor tekstów i recenzji poświęconych fotografii i nowym mediom (ponad 50) oraz juror w konkursach w zakresie fotografii i sztuki mediów. Twórca filmów eksperymentalnych podejmujących analizę i interpretację stanów granicznych i wzajemnych relacji medium fotografii, animacji i filmu oraz filmów dokumentalnych poświęconych sylwetkom artystów oraz ich twórczości.

W latach 2014 i 2015 współorganizator i członek rady naukowej Międzynarodowej Konferencji Naukowej – Fotograficznej i Socjologicznej w Opawie i Zabrze (Instytut Twórczej Fotografii UŚ, WST Katowice, Miasto Zabrze). Pomysłodawca i autor takich działań i projektów z zakresu kultury i sztuki, jak: Leksykon Śląskiej Fotografii – cykl filmów dokumentalnych (od 2005 roku), Motywy Śląska w fotografii i filmie 2006 – interdyscyplinarna konferencja naukowa, Kopalnia Obrazu – kolektyw artystyczny (od 2006 roku), O wystawie fotografii – cykl filmów dokumentalnych (od 2007 roku), Kopalnia Mediów – intermedialne warsztaty (od 2012 roku), Antologia Artystów Galerii Extravagance – cykl filmów dokumentalnych (od 2013 roku).

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Kamil Myszkowski

Światło, które tworzy obraz. O fotografii bezkamerowej w działaniach twórczych

Fotografia bezkamerowa

Zapis światła, zapis energii czy zapis myśli? Jak określić sposób pracy twórczej, wykraczający poza figuratywne przedstawienie, a jednak pozostający w obrębie klasycznych technik fotograficznych? Czy jest to może chwytnie rzeczywistości w światłoczuły lep? Trudno znaleźć odpowiednią odpowiedź na wrażenie, które wywołuje ten specyficzny sposób pracy.

Fotografia bezkamerowa (ang. camera-less photography), bo o tej technice będę tu pisał, to sposób tworzenia obrazów fotograficznych bez użycia aparatu fotograficznego i obiektywu. Czy jest to w ogóle możliwe? W odróżnieniu od klasycznej fotografii, która rejestruje rzeczywistość przez mechaniczno-optyczne urządzenie, fotografia bezkamerowa opiera się na bezpośrednim oddziaływaniu światła na światłoczuły materiał. Takim podłożem może być oczywiście tradycyjny papier fotograficzny lub celuloidowy/szklany negatyw, ale również wszelkiego rodzaju materia wykorzystująca emulsje światłoczułe z tak zwanych technik szlachetnych lub alternatywnych (cyjanotypię, van Dyke). Do fotografii bezkamerowej z powodzeniem sprawdzają się również

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

eksperymenty wykorzystujące soki roślin (antotypia). W tym sposobie pracy obraz powstaje na przykład dzięki ułożeniu przedmiotów na papierze i ich naświetleniu - najczęściej światłem naturalnym lub sztucznym. Mowa tu o fotogramach. Można wykonywać obrazy również bez układania przedmiotów, wpływając na materiał światłoczuły poprzez modulację światła (luminogram) lub wykorzystując dodatkowo różne chemikalia (traktując je jak farbę).

Mimo że są to metody znane od XIX wieku, w XXI wieku przeżywają swoisty renesans, szczególnie w środowiskach artystycznych i edukacyjnych. Fotografia bezkamerowa przyciąga nie tylko swoją estetyką, ale również procesualnym charakterem, który daje pole do eksperymentu i refleksji nad samą istotą obrazu fotograficznego. Ważne w pracy tym sposobem fotograficznym jest doświadczenie, które przeżywamy.

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Pomiędzy eksperymentem a przypadkiem

Jedną z najbardziej fascynujących cech fotografii bezkamerowej jest jej nieprzewidywalność. Artysta oddaje część kontroli nad efektem końcowym - obraz nie jest kalką rzeczywistości, ale rezultatem gry światła, materii i czasu. To działanie balansujące między świadomym eksperymentem a przypadkiem, które otwiera przestrzeń dla nieoczekiwanych rezultatów. Chyba dlatego obok sięgania po wszelkiego rodzaju retro techniki fotograficzne, jest to tak ciekawa alternatywa dla zdjęć cyfrowych czy mobilnych.

Podobnie jak w malarstwie gestu czy grafice monotypii, tutaj również powstaje dzieło unikatowe, niepowtarzalne, nasycone śladami procesu. Przedmioty o różnym stopniu przezroczystości, odległości od materiału światłoczułego, czas naświetlania czy kolor światła wpływają na finalny wygląd obrazu. Proces staje się równie ważny jak rezultat, a sama fotografia nie tyle „pokazuje świat”, co staje się zapisem zjawisk świetlnych, chemicznych i materialnych. Określiłbym to jako zapis częściowego dotyku rzeczywistości.

W tym kontekście fotografia bezkamerowa przypomina bardziej naukowy eksperyment niż rejestrację. Nawiązuje do początków fotografii i epoki, gdy obraz fotograficzny był jeszcze zjawiskiem tajemniczym, bliskim magii czy alchemii.

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Światło współtwórcą obrazu

W fotografii tradycyjnej światło jest środkiem technicznym - pozwala uchwycić to, co widzialne. W fotografii bezkamerowej światło przestaje być tylko narzędziem, a staje się pełnoprawnym uczestnikiem procesu twórczego. To ono decyduje, co zostanie zarejestrowane, a co pozostanie ukryte. Światło przenika przez półprzezroczyste materiały, tworzy cienie, aureole, rozmycia - czasem ostre kontury, czasem miękkie plamy. Każda zmiana kąta padania światła, jego barwy czy natężenia może zmienić obraz w sposób radykalny.

Dzięki temu światło staje się twórczym rzeźbiącym obraz, a nie tylko jego rejestratorem. W efekcie powstają prace pełne napięcia pomiędzy obecnością a nieobecnością, jasnością a cieniem, strukturą a pustką. Ta gra czyni fotografię bezkamerową bliską malarstwu, grafice, a nawet filozofii - staje się ona nie tylko wizualną reprezentacją, lecz także nośnikiem refleksji nad czasem, materią i zmysłowym doświadczeniem świata.

Światło przyjmuje funkcję tuszu, bądź farby, ale jednocześnie uobecnia się jako współtwórca kompan, bez którego dzieło by nie powstało.

Potencjał twórczy fotografii bezkamerowej

Choć może się wydawać techniką archaiczną, fotografia bezkamerowa posiada zaskakująco szeroki potencjał twórczy. Umożliwia wyrażanie emocji, conceptualnych idei i refleksji nad współczesnością w sposób symboliczny, poetycki lub nawet abstrakcyjny. Może być narzędziem edukacyjnym, środkiem terapeutycznym, albo formą kontemplacji rzeczywistości. Fotografia bezkamerowa daje upust emocji, sprawia także że wchodzimy w coś w rodzaju transu, jak pismo automatyczne, jednak nie ma tu liter - jedynie cienie, plamy i różne barwy.

Wielu artystów sięga po techniki bezkamerowe właśnie ze względu na ich fizyczność - możliwość

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

bezpośredniego kontaktu z materiałem, eksperymentowania z chemią i strukturą obrazu. To medium doskonale dla tych, którzy chcą tworzyć fotografie intuicyjnie, zmysłowo, dotykowo - w opozycji do chłodnej precyzji cyfrowych narzędzi.

Jednocześnie fotografia bezkamerowa zachęca do pracy na przykład z materiałami z odzysku, co czyni ją atrakcyjną z perspektywy ekologii i zrównoważonego rozwoju. Może też pełnić funkcję archiwum czasu i pamięci - w obrazie utrwala się nie tylko formy przedmiotów, ale również ich cień, ślad obecności, ulotność istnienia. Techniki bezkamerowe to czysta poezja wizualna.

Fotografia bezkamerowa jako przejaw slow photography

W ostatnich latach mocno rozwija się ruch zwany slow photography, inspirowany ideami slow food i slow life. Jego zwolennicy sprzeciwiają się nadmiarowi obrazów i pośpiechowi współczesnego życia, promując tworzenie fotografii świadomej, refleksyjnej i głęboko przeżywanej. Podejmują decyzję o odejściu od szybkiego tworzenia obrazów w technikach cyfrowych, na rzecz zdobytego przeżycia. Fotografia bezkamerowa idealnie wpisuje się w ten nurt.

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

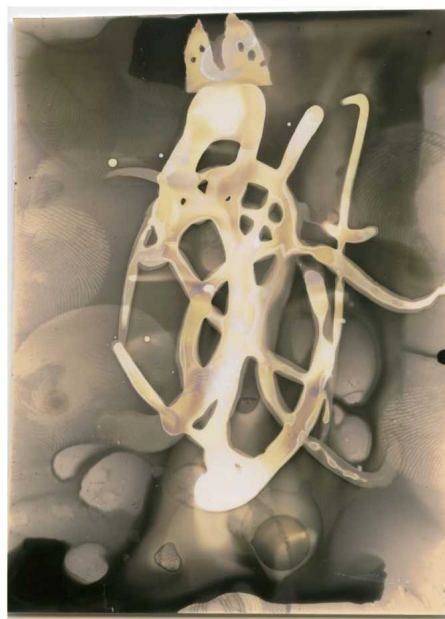
Tworzenie takiej pracy wymaga czasu: przygotowania materiałów, przemyślenia kompozycji, wykonania prób, naświetlania, wywoływania, suszenia. Ten procesualny charakter buduje więź między twórcą a dziełem, pozwala na zanurzenie się w akcie tworzenia i doświadczenie go jako medytacji czy rytuału.

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Slow photography w wydaniu bezkamerowym stawia pytania o istotę fotografii: czy ważniejszy jest rezultat, czy sam proces? Czy fotografia musi być realistyczna, by była prawdziwa? Czy można fotografować nie mając aparatu?

Zwolnić, to znaczy bardziej przeżywać, głębiej, będąc bardziej skupionym. Zwolnienie tempa w fotografii to nie tylko gest formalny - to postawa wobec świata, postawa twórcza i swego rodzaju manifest. W świecie nadmiaru, ciągłej dostępności i pędu, techniki analogowe, takie jak fotografia bezkamerowa, oferują alternatywę. Dają możliwość powrotu do zmysłowości, do bezpośredniego kontaktu z materią, do uważności na detal, światło, teksturę.

Fotogram może więc stać się narzędziem osobistego dziennika, zapisu dnia, emocji, wspomnienia. W każdej technik bezkamerowych zawarty jest element zatrzymania się i kontemplacji - czegoś, co w dobie szybkiej konsumpcji obrazów nabiera szczególnej wartości.

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Kto sięga po fotografię bezkamerowa?

Już w początkowej fazie rozwoju techniki fotograficznej mamy do czynienia z przykładami pracy w technikach bezkamerowych. Zarówno William Henry Fox Talbot, jak również Anna Atkins, tworzyli pierwsze prace układając na materiale światłoczułym różne obiekty. Co więcej -ilustrowali nimi pierwsze książki fotograficzne, a to wszystko w połowie XIX wieku.

Dalej, Man Ray, surrealista, który wyniósł fotogram do rangi sztuki awangardowej, tworząc swoje słynne „rayogramy” - abstrakcyjne kompozycje światła i cienia. Z kolei Laszló Moholy-Nagy, teoretyk Bauhausu, traktował fotografię bezkamerową jako narzędzie wychowawcze i eksperymentalne, służące rozwojowi nowoczesnej percepcji.

Współcześnie techniką tą posługuje się wielu artystów takich jak: Adam Fuss - tworzący poetyckie, metafizyczne obrazy fotogramowe; Chris McCaw - konstruujący własne urządzenia do długoczasowych naświetleń, które przypalają papier fotograficzny bądź błonę światłem słońca; Michael Jackson - wykonujących przy pomocy skupionych promieni świetlnych geometryczne wizje odwołujące się do konstruktywizmu; Alison Rossiter - wykorzystująca przeterminowane papiery fotograficzne, które reagują na światło w nieprzewidywalny sposób, tworząc minimalistyczne abstrakcje; Amanda Marchand - skupiająca się na barwie, tworząc geometryczne prace poprzez zaginanie i prostowanie papieru fotograficznego. Ich twórczość pokazuje, że fotografia bezkamerowa może być zarówno techniką eksperymentalną, jak i językiem konceptualnym - pełnym napięcia między tradycją a współczesnością.

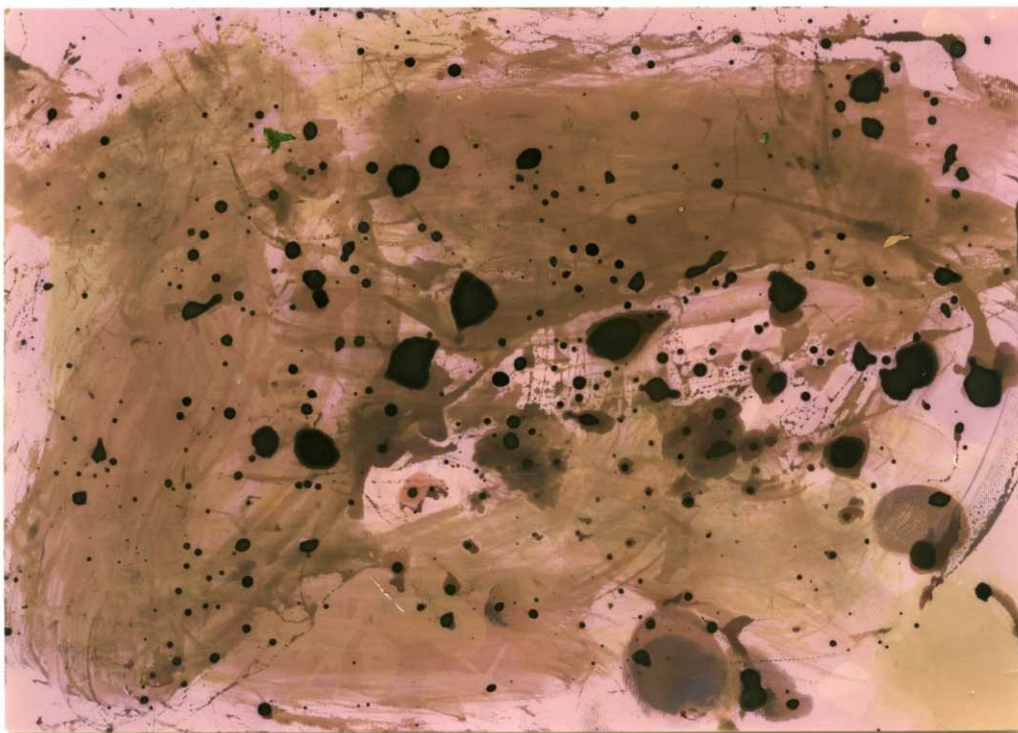

Czy przyszłość jest w sztucznej inteligencji, a może w analogowych technikach?

W dobie generatywnej sztucznej inteligencji, deepfake'ów i obrazów powstających bez udziału światła, fotografia przechodzi kolejną rewolucję. Czy zatem jej przyszłość leży w algorytmach? Czy maszyny zastąpią artystów? Niekoniecznie. W tworzeniu nadal istotny jest proces i idące za nim emocje, doświadczenia czy poszukiwanie własnych ścieżek.

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Odpowiedź nie leży więc po jednej stronie. Fotografia bezkamerowa pokazuje, że obok postępu cyfrowego istnieje równie ważny nurt „powrotu do korzeni” - nie jest to jednak ucieczka, ale świadoma alternatywa. W świecie, w którym wszystko może być wygenerowane, to, co wykonane ręcznie, z użyciem ciała, światła i czasu - nabiera szczególnego znaczenia, osobistej wartości. Być może przyszłość fotografii to nie wybór między cyfrowym a analogowym, lecz dialog między tymi dwoma porządkami - między obrazem wykreowanym a doświadczonym, między błyskiem pikseli a cieniem przedmiotu. Fotografia bezkamerowa daje nieskończone możliwości, a poszukujący twórca może w niej odnaleźć bliskie sobie wartości.

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Kamil Myszkowski - artysta wizualny poruszający się pomiędzy różnymi mediami. Punktem wyjścia dla jego twórczości jest proces fotograficzny, który często wychodzi poza obraz dwuwymiarowy w kierunku instalacji, obiektów czy wideo. Swoje działania osadza również na pracy z archiwum; praktyce kuratorskiej; popularyzatorskiej i edukacyjnej. Jest doktorem nauk humanistycznych z zakresu nauk o kulturze, członkiem Związku Polskich Artystów Fotografików Okręg Śląski oraz Polskiego Towarzystwa Badań nad Filmem i Mediami. W 2020 roku uzyskał stypendium Prezydenta Miasta Sosnowca w Dziedzinie Kultury. Na co dzień pracuje w Dziale Dokumentacji Mechanicznej Muzeum Śląskiego w Katowicach. Uczestniczy w działaniach międzynarodowej Grupy 999 oraz okazjonalnego Kolektywu Twórczego „Peryferia”. Jest autorem wystaw i pokazów indywidualnych oraz uczestnikiem ekspozycji zbiorowych. Jego prace znajdują się w zbiorach instytucji i kolekcjach prywatnych.

Andrzej Najder

Czas, pamięć, obecność, światło. *Urbes Obscurae* – mroczne miasta.

Wraz z rozwojem przemysłu i technologii miejskie przestrzenie – niegdyś symbole postępu – stały się coraz bardziej obce, a niekiedy wręcz wrogie wobec swoich mieszkańców. Wybierając technikę *camera obscura*, postanowiłem świadomie odrzucić zaawansowane technologie cyfrowe i zarejestrować swoisty pojedynek czasu, światła, przestrzeni i architektury – bohaterki zatrzymanych kadrów, pozbawionych ludzkiej obecności.

Mroczne obrazy, drukowane na czarnym tle, ukazują miasta jako struktury światłoczułe – pełne ciszy i medytacji.

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Pavel Nikanau

Wystawy (wybrane, skupione na fotografii)

2021 — ROSPHOTO, Sankt Petersburg (RU) — Zeit (cykl otworkowy)

2021 — „Pinhole XXI”, Mińsk (BY) — Night above the Land

2020 — Pinhole Gaze, Chicali Pinholero, wystawa międzynarodowa i katalog (MX)

2019 — OFFO Festival, Galeria Jasna, Rybnik (PL) — Pub Pinhole

2019 — Pavlovka Pinhole Fest, Kijów (UA) — CZ Pinhole

2019 — SALÓN ASOMBRO ESTENOPEICO, Buenos Aires (AR) — Night above the Land

2019 — Jesienny Salon z Belgazprombankiem, Mińsk (BY) — kompilacja prac otworkowych

Obiecany neon: o otworkach, pamięci i syntetycznym pragnieniu

Neonz from the Fading Memories to cykl badający napięcie pomiędzy analogowym medium a obrazem, który wydaje się należeć do świata syntetycznego i przyszłościowego. Fotografie wykonane zostały aparatem otworkowym na filmie 135 mm — techniką celowo powolną, nietechniczną, podatną na niedoskonałości. Tymczasem przedstawiają przestrzenie skonstruowane z intensywnego światła, tworzyw sztucznych i kolorów, inspirowane estetyką cyberpunku i retrofuturizmu. Obrazy te balansują na granicy — rozmycie i ziarno próbują uchwycić coś nadmiernie gładkiego, błyszczącego, niemal nierealnego.

W centrum zdjęć znajduje się pozawalna lalka — jednak nie jako konkretna postać czy symbol. Jej obecność nie jest jednoznaczna. To raczej powierzchnia dla projekcji: wspomnienie lub artefakt, przefiltrowany przez warstwy kultury wizualnej i zbiorowej wyobraźni. W jednej klatce może wydawać się zmysłowa, w innej zdeformowana, w jeszcze innej niemal przezroczysta. Zdjęcia nie tworzą zamkniętej narracji — nie ma określonej kolejności ich oglądania. Cykl zaprasza do luźnego skojarzeniowego odbioru, nie do linearnego śledzenia historii.

Estetyka serii nawiązuje do wizualnego języka lat 80. i początku lat 90. — do czasów, gdy przyszłość była przedstawiana jako świat neonów, syntetycznych ciał i cyfrowego pragnienia. Te wyobrażenia nie spełniły się, lecz wciąż istnieją jako estetyczne pozostałości. Jak napisał William

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Gibson w opowiadaniu *The Gernsback Continuum*, takie „semiotyczne duchy” nadal nawiedzają teraźniejszość — nie jako prognozy, lecz jako obrazy, które nie chcą zniknąć.

Seria porusza się właśnie w tym obszarze. Fotografie nie przedstawiają przyszłości, lecz ślad jej wizerunku: rozmyty, powidokowy, trwający mimo wszystko. Wybór techniki otworkowej nie wynika z nostalgii, lecz z potrzeby opóźnienia, wprowadzenia błędu, stworzenia przestrzeni na przypadek. Zderzenie medium i tematu działa jak zakłócony sygnał — obraz nie pasuje do nośnika, pragnienie do formy.

Pojawiają się wątki zmysłowości i cielesności — lecz nie są one dosłowne ani domknięte. Lalka nie reprezentuje konkretnego „ja”, lecz obecność zawieszoną między znaczeniami. To coś rozpoznawalnego, ale wymykającego się uchwyceniu.

Neon z *Fading Memories* nie rekonstruuje przeszłości i nie obiecuje przyszłości. Proponuje przestrzeń, w której dawne wyobrażenia o tym, co dopiero miało nadejść — świetliste, sztuczne, już blaknące — wciąż rezonują.

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Sonia Obolewicz

CYKL „BEZSEN”: - „Nie umiem śnić“ - seria fotografii otworkowych, styk 6x6 cm - „Sen?” - seria fotografii otworkowych, 30x40 cm - „BezSen”-publikacja, format A5 - „Nieświadomość/Rozdział I”- instalacja wideo, animacja otworkowa, “7:20 Budząc się czułam, jakbym przed chwilą była we mgle. Coś czułam, ale nie wiedziałam co. Sen jest dla większości codziennością, dla mnie był czymś zupełnie obcym. Dzięki fotografii otworkowej mogłam zobrazować swoje wyobrażenie tego, jak sen może wyglądać („Sen?”). Niejednoznaczność, rozmycia, zamglenia- tak o tym wówczas myślałam. Fotografie te wykorzystałam w publikacji, która stała się moim badaniem nad pojęciem snu. Po to, aby dowiedzieć czym jest to, czego zupełnie nie znam zaczęłam od zupełnej nieświadomości („Nie umiem śnić”), poczucia pustki i wybrakowania. Przeszłam do wyobrażeń i zadawania pytań z dziecięcą ciekawością („Nieświadomość”), kończąc na analizie i własnych przemyśleniach. Tak jak w snach przenika się jawa i sen, świadomość i nieświadomość, tak w mojej pracy przeplatały nabyta wiedzę, doświadczenia i wspomnienia innych osób z nieuchwytnych wyobrażeń sennego marzenia.

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Paulina Pidzik

(przezroczyste w przezroczystym: wysycanie)

to nie jest o odejściu a odchodzeniu

myję jeszcze długie włosy w płynącej wodzie traci się
warkocze oddech cicho nasycają mnie powietrzem
(wtedy nie wpływa przecież tylko czyste tlen)
łączą z czymś obcym w zamian wypełnia od nowa pomiędzy

splątasz mi resztki włosów próbujesz rozczesać objąć

może oddać się nie odwracać biegu (czy to będzie ten czy ziemi)
wysycić się tym co teraz kładzie się przepływa

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Mirosław Radomski

Rok 2023 w mojej twórczości fotograficznej:

Brzeski Festiwal Fotografii Otworkowej – laureat konkursu

Udział w wystawie Fotoperyferie 2023

Udział w wystawie fotografii otworkowej w Oaxaca w Meksyku

Udział w wystawie fotografii otworkowej Pinhole Peru

Udział w wystawie fotografii otworkowej Pavlovka Pinhole Fest Kijów 2023

Klezmerskie Warsztaty Fotografii Otworkowej w Kazimierzu Dolnym

Udział w Salon Asombro Estenopeico w Buenos Aires

Laureat konkursu Mira Pinhole w Porto

XIX Doroczna Wystawa Fotoklubu Galeria MCK

X Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej – wystawa fotografii w Galerii Gawra w

Raciborzu, udział w retrospektywnej wystawie Pavlovka Pinhole Fest w Bytomiu

II miejsce w konkursie fotograficznym „Człowiek i elektryczność” za fotografię otworkową „Wietrzna energia”

Rok 2024 w mojej twórczości fotograficznej:

Udział w wystawie „Kapitał sztuki” BWA Kielce

Udział w wystawie „Fotoperyferie 2024” Kielce

Udział w live z Andrzejem Grudniem – Warszawa 5.03.2024 r.

Wystawa „Subtilitas lucis” MCK Ostrowiec Św. 22.03.2024 r.

Wystawa „Subtilitas lucis” z warsztatami fotografii otworkowej Garwolin 30.04.2024 r.

Udział w międzynarodowej wystawie „Taniec światła i cienia” w Janowie Lubelskim 21.06.2024 r.

Wschodni Festiwal Fotografii – wystawa indywidualna w Białej Podlaskiej
23.06.2024 r.

Udział w wystawie Pavlovka Pinhole Fest w Kijowie 2-18.08.2024 r.

Klezmerskie Warsztaty Fotografii Otworkowej – Kazimierz Dolny 17.08.2024 r.

5.10.2024 r. – 5.01.2025 r. „Spacer z Marią” – indywidualna wystawa fotografii otworkowej w

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Domu Kuncewiczów w Kazimierzu Dolnym

XX Doroczna Wystawa Fotoklubu Galeria MCK – 25.10.2024 r. Ostrowiec Św.

Танець світла і тіні – Рівне 2-30.11.2024 r.

Mira Pinhole Photography Porto 16.11-28.12.2024 r.

Ogólnopolski Festiwal Fotografii w Siedlcach – wystawa plenerowa, prelekcja i warsztaty fotografii otworkowej 6-8.12.2024 r. Siedlce

Grzegorz Sidorowicz

„Zapomniane fotografie - zapomniane światło”

Wystawa „**Zapomniane fotografie - zapomniane światło**” to sentymentalna podróż do świata stworzonego przez światło - dosłownie i symbolicznie. Prezentowane tu fotografie są zapisem chwil, które mimo swojej ulotności przetrwały w postaci delikatnych, pełnych niedopowiedzeń obrazów.

Negatywy przez lata zalegały w szufladach - niektóre nieudane, prześwieczone, nieostre, zapomniane, czekające na swój moment. Kiedy natrafiłem na nie po długim czasie, poczułem, że nadszedł właściwy moment, by do nich wrócić. Tak zrodził się pomysł odświeżenia ich i stworzenia z nich wystawy. Był to proces równie emocjonalny, co techniczny - pełen refleksji nad czasem, przemijaniem i nad tym, jak bardzo zmieniło się moje postrzeganie dawnych kadrów.

Niektóre z prezentowanych zdjęć nigdy wcześniej nie były pokazywane publicznie. Inne zostały przetworzone na nowo - wydrukowane w innej formie, z nowym spojrzeniem. Co więcej, część sfotografowanych wtedy miejsc i obiektów dziś już nie istnieje lub wygląda zupełnie inaczej. Fotografie stały się więc również dokumentem - cichym świadectwem zmian, jakie zaszły w otaczającym nas świecie.

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Fotografia otworkowa to sztuka cierpliwości i skupienia. Bez obiektywu, bez automatyki - tylko światło, cień i czas. To fotografia powolna, wymagająca skupienia, czasu i uważności. Każde zdjęcie to wynik procesu, który ma w sobie coś z magii. Niewyraźne kontury, miękkie światło, drobne niedoskonałości - wszystko to buduje unikalny klimat tych prac.

To właśnie ta prostota i niedoskonałość sprawiały, że zdjęcia nabierały głębi i stały się świadectwem nie tylko tego, co widać, ale też tego, co czuć.

Wystawa „**Zapomniane fotografie - zapomniane światło**” to hołd dla tego, co niedoskonałe, minione i na nowo odkryte. To zaproszenie do spojrzenia w przeszłość - nie tylko przez pryzmat miejsc i przedmiotów, ale także przez pryzmat emocji, które dziś możemy odczytać zupełnie inaczej.

Grzegorz Sidorowicz

Arek Siuda

- wyróżnienie -KOTO-FOTO podczas I Wystawy Kotów Domowych w Ogrodzie Botanicznym w Zielonej Górze.
- Laureat -XVI Foto Day: UZ Festiwal Nauki
- Udział w zbiorowej wystawie w Zielonogórskiej Grupy Fotograficznej pt: „Zielona Góra w fotografii i fotografice”
- Wyróżnienie- XX Foto Day-za zdjęcie w kategorii "Budynki, kominy, architektura EC"-
- rok 2012 – akredytacja na mecze koszykówki.
- rok 2012-2014 – foto relacje dla ZKS Speedrower
- rok 2013 – foto relacja z Mistrzostw Polski Młodzików Speedrower
- rok 2015 – akredytacja w czasie XV Śmigłowcowych Mistrzostwa Świata FAI
- rok 2013-2023 – udział w 5 zbiorowych wystawach.
- od 2015 udział w corocznych zbiorowych wystawach Zielonogórskiego Towarzystwa

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Fotograficznego.

Od roku 2020 zainteresowałem się fotografią otworkową oraz solarigrafia. Własnoręcznie wykonałem kilka aparatów otworkowych.

Wraz z kolegą Grzegorzem Kinclem również z Zielonogórskiego Towarzystwa Fotograficznego, realizujemy następujące projekty :

- rok 2020 – projekt solarigraficzny na terenie Muzeum Etnograficzne w Zielonej Górze-Ochli rok 20221
- rok 2020-2023 – projekt solarigraficzny oraz fotografii otworkowej „Zielona Góra w otworku” - nadal w trakcie realizacji.
- rok 2021 – udział w Ogólnopolskim Festiwalu Fotografii Otworkowej OFFO w Jastrzębiu Zdrój
- rok 2021– I miejsce w Ogólnopolskim Konkursie Fotograficznym „Ulica Fascynuje”
- 2022-2023 – współautor ROCZNEJ wystawy fotografii otworkowej w Zielonej Górze ;)
- rok 2023 – udział w Ogólnopolskim Festiwalu Fotografii Otworkowej OFFO w Jastrzębiu Zdrój
- od 2023 – lider grupy fotograficznej ZTF krajobraz
- 2024 – Wystawa w Zielonej Górze prac wystawianych na OFFO.

Piotr Smoliński

Solarigrafia to technika negatywowa fotografii analogowej, gdzie przy pomocy camery obscury, własnoręcznie wykonanego aparatu fotograficznego z zamontowanym otworkiem wielkości około 0,3mm zamiast szklanego obiektywu i przy użyciu światłoczułego papieru fotograficznego, wystawionego na kilkumiesięczną ekspozycję, rejestrujemy obraz obiektu z widocznymi na niebie śladami Słońca, dzień po dniu Słońce domalowyywuje na fotografii kolejny ślad swojej wędrówki. Na Festiwalu chciałbym pokazać cykl Solarigrafii zwany przeze mnie Karuzela, gdzie konstrukcja aparatu otworkowego, mojego pomysłu, wymagała ode mnie codziennego działania w postaci przekręcania tarczy, przez cały czas ekspozycji trwający nawet kilka miesięcy, na której znajduje się

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

i aparat i obiekt fotografowany, a ślady Słońca na niebie krzyżują się, zachodzą dość nienaturalnie, a obiekt obraca się razem z aparatem, projekt ten trwa od 2021 roku i jest wciąż kontynuowany, istnieje możliwość, że w czerwcu do cyklu dołączą dwie nowe postacie, które w zależności od oceny będą mogły być dołączone do Festiwalowych prac.

Aparaty to wykonane przeze mnie półwalce z wklejonymi blaszkami z otworkiem najczęściej 0,3 mm również przeze mnie „klepanymi”, fotografuję na papierze fotograficznym, zazwyczaj Kodak PolyMax RC III i stosuję bardzo długie ekspozycje od kilku tygodni do kilku miesięcy.

Piotr Szudra

W roku 2021 brałem udział w:

- Brzeskim Festiwalu Fotografii Otworkowej
- Ogólnopolskim Festiwalu Fotografii Otworkowej
- Konkursie organizowanym przez Leszczyńskie Stowarzyszenie Twórców Kultury „KONFRONTACJE” udało mi się zdobyć pierwszą nagrodę.

W roku 2022 brałem udział w:

- Festiwalu Fotoperyferie w Kielcach
- Zestaw 2022 – XXVII Międzynarodowy Konkurs Fotografii – Świdnica
- Brzeskim Festiwalu Fotografii Otworkowej
- Pavlovka ArtGallery
- Konkursie organizowanym przez Leszczyńskie Stowarzyszenie Twórców Kultury „KONFRONTACJE”
- XXXII Krajowy Salon Fotografii Artystycznej – Żary 2022

W roku 2023 brałem udział w:

- Uigstald – 2 Poznań Mad Art. Gallery
- Festiwalu Fotoperyferie w Kielcach
- 8. Festiwalu Fotografii Otworkowej w Brzegu
- Leszczyńskie Stowarzyszenie Twórców Kultury XLII KONFRONTACJE Na wystawie

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

pokonkursowej 3 fotografii otworkowej

- Wystawa „O!ZNAKI PRACY 2023” organizowana przez Centralny Instytut Ochrony Pracy - Państwowy Instytut Badawczy,

1 zdjęcie na wystawie pokonkursowej – „REGIONALISTA”

W roku 2024 brałem udział w:

- wystawie organizowanej przez Galeria Centrala Poznań Wystawa pt. WODNOŚĆ – 1 fotografia

- wystawie organizowanej przez Złotowski Dom Kultury Złotów w ramach Konkursu fotograficznego Migawka 2024 – pt. Kontrast Wyróżnienie za solarigrafię Zamza

- Festiwalu Fotoperyferie w Kielcach

W roku 2025 brałem udział w:

- II międzynarodowa wystawa fotografii otworkowej "świat otworkiem widziany - wizje i perspektywy"

- Wystawa NJ Pinhole Club

Tomasz Warzyński

Triada – trzy światy, trzy przestrzenie: Przestrzeń Lustra, Przestrzeń Pustki, Przestrzeń Ciała.

Lustro jako obraz maski i cienia, Pustka jako miejsce wyłaniające nowe, Ciało jako przejaw źródła życia. W ujęciu synkretycznym następuje tu przepływ doświadczania: Fizyki Ducha ⇔ Pustki Stwarzającej ⇔ Integracji Ciała.

Ekspozycja pokazująca zdjęcia otworkowe będące zapisem spotkań fotografii terapeutycznej o charakterze performatywnym, z punktem skupienia wymiany energii, podnoszenia dobrostanu, z elementami masażu i interakcji między artystą a osobą biorącą udział w akcji twórczej.

Tomasz Warzyński

oczekujący zaburzenia określającego

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Triada

Upewniam się w przekonaniu, że najważniejsze w fotografii znajduje się na passe-partout. Zauważając, że obecność obserwatora może wpływać na rzutowanie rzeczywistości (na ścianę jaskini), że jest zakłóceniem - usuwam się z pola rejestracji obrazu, umożliwiając przejawienie się stanu fundamentalnie nieokreślonego. Oddalam od siebie możliwości wyobraźni. Skłaniam się do zaproszenia pustki, ryzykuję zezwolenia tłu, by rozpołożyło się terytorialnie na niemojej ziemi T

Triada - Trzy Światy – Przestrzeń Lustra, Przestrzeń Pustki, Przestrzeń Ciała

- to performance poruszający trzy nierozdzielne, współlistniejące warstwy człowieka: subtelna, emocjonalną i cielesną. Warstwę duszy, podświadomości i gęstości biologicznej. *Triada* to proces wglądu w siebie, który jest jednocześnie potencjałem, na transformację energii wrażliwości w energię pewności i działania, energii braku
- w energię harmonijnie zbalansowanej obfitości. To przykłady, gdzie fotografia w *Triadzie* jest bramą przejścia pomiędzy tymi *Światami* i jednocześnie wyzwoleniem migawki świadomości.

Triada to ekspozycja portretów Uczestników warsztatu rozwoju osobistego, wykonanych w technice analogowej fotografii otworkowej w sytuacji wzajemnego przyjęcia zaproszenia do doświadczania naświetlania materiału światłoczułego w taki sposób, by autor performance, usuwając się z pola obrazowania - swoją uwagą nie zmieniał istoty obecności osoby fotografowanej.

Triada funkcjonuje poprzez realizację koncepcji **fotografii terapeutycznej**. Oto fragmenty refleksji osób przechodzących przez nieistniejące drzwi, otwierane potrójnym kluczem.

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Triada || Jagoda || 2024

(...) czuję spokój gdzieś tam w głębi duszy (...)

Triada || Gaja || 2024

*(...) wymiar transcendentalny, ale i
uziemiający (.)*

Triada || **Adrianna || 2024** (...) Weszłam w proces Triady będąc na rozdrożu życiowym. Nie do końca radząc sobie z własnymi emocjami i bólem w środku. Triada pozwoliła mi zamknąć pewien etap życia, który był bardzo bolesny i trudny. Pomogła mi zaakceptować własne słabości i dała siły do walki z nimi. Doświadczenie było momentem przełomowym, po którym obserwuję wiele zmian w moim życiu. Czasami czuję jakbym dostała drugą szansę w walce o samą siebie. (.)

Triada || **Holly || 2023** (...) w tym dniu bolała mnie głowa, ale po „Triadzie” czułam taką błogość ciała,
że byłam bliska zaśnięcia; jestem świadoma, że mam ogrom rzeczy do
przepracowania (...)

Triada || **Wiennie || 2023** (...) przypominałam sobie o swoim ja, o tym że
jeśli chcę być dla kogoś, to muszę być najpierw dla siebie. To może być
ważny punkt zwrotny (.)

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Autor - **Tomasz Warzyński** - inżynier i fotograf. Absolwent Politechniki Gdańskiej i Wydziału Sztuk Mediów Uniwersytetu Artystycznego w Poznaniu. Bada kompatybilność elektromagnetyczną i tworzy przestrzenie performatywnej fotografii terapeutycznej, uznając ją jako zaproszenie do gry pomiędzy energią światła, a energią cienia, która jak wywołowacz ujawnia utajony obraz życia. Obszar dokonań twórcy ma charakter tranzytu. Kolejne ich realizacje w formie wystaw, performancje, czy warsztatów rozwojowych posiadają znamiona transmutacji w poszukiwaniu tropów świadomości. W tej podróży przystankami do zatrzymania się w poszukiwaniu *Pustki Stwarzającej* - określenia, które wyłoniło w jednym z artystycznych dokonań Warzyńskiego, a które stanowi azymut kierunku jego aktywności - były takie ekspozycje (autorskie i zbiorowe) jak „Muganawa” (2017), „Obszary niewiadome” (2019), „Peripheral images” (2023), „Czarne światło” (2024), czy „Triada” (czas nie istnieje).

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Teksty z zagranicy

Julia Belska

Moje wybrane wystawy:

Taro Starego Miasta, 2015, Kijów, Ukraina

Dissolution, photography, 2015, Kijów, Ukraina.

25 lat do Narodowego Związku Artystów Fotografików, 2015 Kijów, Ukraina.

Miasto oczyma niebieskiego psa, 2016, Kijów, Ukraina

Exhibition of pinhole photography, Kijów, Ukraina

9th PHOTOCHINA ORIGINAL INTERNATIONAL PHOTOGRAFIC EXIBITION, 2016, China.

Międzynarodowa wystawa fotograficzna z okazji 30-lecia Towarzystwa Fotograficznego Bemowo, 2017, Warszawa, Polska.

Pavlovka pinhole fest Kijów, Ukraina, 2017-2020

X Semana de la Fotografía Estenopecica, 2019-2021, Oaxaca, Mexico, Heidelberg, Germany, Buenos Aires, Argentina

4th XA photographic Experimentation lab, 2019, Morelia, Mexico.

International women's day exhibition, 2019-2021, Fier, ?lbania

X Semana de la Fotografía Estenopecica, 2019, Oaxaca, Mexico, Heidelberg, Germany, Buenos Aires, Argentina

4th XA photographic Experimentation lab, 2019, Morelia, Mexico.

IV Festival de Fotografía Analógica y Procesos Alternativos, 2019, Río Gallegos, Argentina

Fokus Award 2019 / Not in the spectacle, 2019, Fier, Albany

Photo Patagonia, 2019, Río Gallegos, Argentina

OFFO - 2019, Polska

5th International women's day exhibition, 2020, Fier, Albany

Brzeski Festiwal Fotografii Otworkowej, 2019-2022, Brzeg, Polska

FESTIVAL PINHOLE PERU, 2020

XI Semana de la Fotografía Estenopecica, Oaxaca, Mexico, 2020

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

5th XA photographic Experimentation lab, 2020, Morelia, Mexico
 OFFO - 2021, Polska
 Pavlovka Pinhole Fest Retrospective, 2022, Aberdeen Maritime Museum, Szkocja
 Sztuka fotografii otworkowej, 2022, Heidelberg, Niemcy
 Fotografowie IX Ogólnopolskiego Festiwalu Fotografii Otworkowej, 2023, Bytom, Polska
 Muestra Internacional de Fotografía Estenopecica, 2023, Buenos Aires, Argentina
 XIV Semana de la Fotografía Estenopecica, 2023, Oaxaca, Mexico
 Festival de Pinhole – Perú, 2023
 Festiwal Podwodny Wrocław, 2023
 8. Brzeski Festiwal Fotografii Otworkowej, BFFO, 2023, Brzeg, Polska
 OFFO, 2023, Polska
 Wystawa retrospektywna Pavlovka Pinhole Festival, 2023, Bytom, Polska
 Langolier, wystawa indywidualna, 2024, Kijów, Muzeum Hetmańskie
 9. Brzeski Festiwal Fotografii Otworkowej, BFFO, 2024, Brzeg, Polska
 Wystawa UNESCO „Przez obiektyw: kultura w wirze wojny”, 2024, Kijów, Muzeum Chanenko
 Wystawa fotografii otworkowej, Tokio, 2024

Arek Golosz

Wonderings of the wanderer

Please could you stay awhile to share my grief
 For it's such a lovely day
 To have to always feel this way
 And the time that I will suffer less
 Is when I never have to wake
 Wandering stars, for whom it is reserved

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

The blackness of darkness forever
 Wandering stars, for whom it is reserved
 The blackness of darkness forever
 Those who have seen the needles eye, now tread
 Like a husk, from which all that was, now has fled
 And the masks, that the monsters wear
 To feed, upon their prey
 Wandering stars, for whom it is reserved
 The blackness of darkness forever
 Wandering stars, for whom it is reserved
 The blackness of darkness forever
 Doubled up inside
 Take a while to shed my grief
 Always doubled up inside
 Taunted, cruel
 Wandering stars, for whom it is reserved The blackness of
 darkness forever Wandering stars, for whom it is reserved
 The blackness of darkness forever

...there's miracle on every corner when you wander through the darkness, searching for a reason,
 searching for the light. Mistakes on purpose, many happy accidents on the paths that don't always
 take to the chosen destination. Everywhere you are is the place to be. Breathe and feel
 alive....there's a miracle on every corner when you have a wandering star on your side....

I try to believe what I feel these days It makes life much
 easier for me It's hard to decide what is real these days
 When things look so dizzy to me I already know my

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

children's children's faces Voices that I've heard before
 There's always more
 There's always more
 Wandering, leaving the sea behind
 To my home which everybody owns
 Wandering
 Wandering
 Where we can do what we please Wandering
 I feel like a thousand years have passed
 I'm younger than I used to be
 I feel like the world is my home at last
 I know everyone that I meet
 Somewhere in the music, I can hear the bells
 I heard a thousand years before
 There's always more
 There's always more
 Wandering, is this there all there is?
 Since I was, since I began to be
 Wandering
 Wandering
 Where we can do what we please Wandering

Words: Massive Attack, Portishead, Arek G

Pictures taken with selfmade pinhole cameras (different medium format cameras converted to pinhole), digital representation of scanned negatives (c) A. Golosz

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

www.arekgolosz.com

Rozmyślania wędrowca
 Proszę, czy mógłbyś zostać na chwilę, by podzielić się moim smutkiem
 Bo to taki piękny dzień
 Zawsze tak się czuć
 A czas, w którym będę cierpiał mniej
 To wtedy, gdy nigdy nie będę musiał się budzić
 Błądzące gwiazdy, dla których to jest zarezerwowane
 Czerń ciemności na zawsze
 Błądzące gwiazdy, dla których to jest zarezerwowane
 Czerń ciemności na zawsze
 Ci, którzy widzieli ucho igły, teraz stąpają
 Jak łupina, z której wszystko, co było, teraz uciekło
 I maski, które noszą potwory
 Aby pożywić się swoją ofiarą
 Błądzące gwiazdy, dla których to jest zarezerwowane
 Czerń ciemności na zawsze
 Błądzące gwiazdy, dla których to jest zarezerwowane
 Czerń ciemności na zawsze
 Podwójnie zwinięte w środku
 Poświęć chwilę, by pozbyć się mojego smutku
 Zawsze podwójnie zwiniętego w środku
 Drwione, okrutne
 Błądzące gwiazdy, dla których to jest zarezerwowane Czerń ciemności na zawsze
 Błądzące gwiazdy, dla których to jest zarezerwowane Czerń ciemności na zawsze
 ...jest Cud na każdym rogu, gdy wędrujesz przez ciemność, szukając powodu, szukając światła.
 Celowe błędy, wiele szczęśliwych wypadków na ścieżkach, które nie zawsze prowadzą do
 wybranego celu. Gdziekolwiek jesteś, jest miejsce, w którym powinienes być. Oddychaj i poczuj,
 że żyjesz... cud czyha na każdym rogu, gdy masz po swojej stronie wędrującą gwiazdę...

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Staram się wierzyć w to, co czuję w dzisiejszych czasach To sprawia, że życie jest dla mnie o wiele
 łatwiejsze Trudno zdecydować, co jest prawdziwe w dzisiejszych czasach Kiedy wszystko wydaje
 mi się tak oszałamiające Już znam twarze dzieci moich dzieci Głosy, które słyszałem wcześniej
 Zawsze jest więcej
 Zawsze jest więcej
 Wędruję, zostawiając morze za sobą
 Do mojego domu, który należy do każdego
 Wędruję
 Wędruję
 Gdzie możemy robić, co nam się podoba Wędruję
 Czuję, jakby minęło tysiąc lat
 Jestem młodszy niż kiedyś
 Czuję, że świat w końcu jest moim domem
 Znam każdego, kogo spotykam
 Gdzieś w muzyce słyszę dzwony
 Słyszałem je tysiąc lat temu
 Zawsze jest więcej
 Zawsze jest więcej
 Wędruję, czy to wszystko, co istnieje? Odkąd byłem, odkąd zacząłem być
 Wędrując
 Wędrując
 Gdzie możemy robić, co nam się podoba Wędrując

Słowa: Massive Attack, Portishead, Arek G

Zdjęcia wykonane własnoręcznie zrobionymi aparatami otworkowymi (różne aparaty
 średnioformatowe przerobione na otworkowe), cyfrowa reprezentacja zeskanowanych negatywów

(c) A. Golosz

www.arekgolosz.com

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Ruth Güse

Exhibitions 2024

Łódź Photographic Society /

„POWER OF LODZ“

MIRA Pinhole Photography /

Porto / Portugal

Pavlovka ArtGallery – „Habitat”

Kiew – Ukraine

PH21 ContemporaryPhotography /

Budapest – Hungary

Exhibitions 2023

8. Pinhole Photography Festival / May / Brzeg / Poland

Exhibitions 2022

MIRA Pinhole Photography / Porto / Portugal - The blue photo below left.

PH21 Contemporary Photography Gallery / Budapest

Pavlovka Pinhole Festival / Aberdeen / Scotland

Exposición Festival Estenoico / Tlaxcala / Mexiko

Exhibition Pavlovka ArtGallery / 5th international festival Pavlovka Pinhole Fest'2022: I, bridge-builder, Kiew, Ukraine

Virtual exhibition in the Worldwide Pinhole Photography Day web site

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Matthias Hagemann

Exhibitions (selection) Solo shows

- 2019 ep.contemporary, Berlin, D Shadow of Money
- 2018 Galeria Za Szybą, Katowice, PL Slow Photography
- 2017 ep.contemporary, Berlin, D The Other Panorama
- 2016 ep.contemporary, Berlin, D Built for Believe
- 2015 ZPAF Gallery, Katowice, PL 100 Kilometer
- MILA Kunstgalerie, Berlin, D Urban Fragmentation [mit V. Sartori]
- 2014 Lomography Embassy Store, Shanghai, CN All Around China
- 2013 JZ Festival, Expo Park Shanghai, CN Featured artist
- 2012 EMG dot ART Gallery , Guangzhou, CN X-City [with Sabine Wild] Pantocrator Gallery , Shanghai, CN Shanghai Slow
- Galerie en passant, Berlin, D Shanghai Berlin [with A. Schraepler]
- 2010 Can Baste, Barcelona, E Congelador del Tiempo [with Luigi Brisso]
- 2009 Galerie en passant, Berlin, D Slow Photography Kunstverein MeiBen, D Camera Obscura Monochrom, Berlin, D Grenzvernetzer
- 2007 Sala de exposiciones Pa'tothom, Barcelona, E 2 ciudades x 1 agujero 2005 Galerie Anima, Sevilla, E Sevilla - Berlin

Art Fairs

- 2015 Kommunale Galerie Berlin, D 3 Tage Kunst
- 2014 Postbahnhof, Berlin, D Berliner Liste
- 2010 Zeche Zollverein, Essen, D Contemporary Art Ruhr
- 2008 Haus Cumberland, Berlin, D Berliner Liste

Festivals

- 2021 Katowice and others, PL OFFO XI
- 2018 Vilassar, E RevelaT
- 2017 Katowice and others, PL OFFO VII

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworowej 2025

- 2016 Berlin, D Monat der Fotografie-OFF 2016
- 2015 Katowice and others, PL OFFO VI
- 2013 Katowice and others, PL OFFO V
- 2011 Katowice and others, PL OFFO IV
- 2010 Galerie en passant, Berlin D 3rd European Month of Photography, Berlin
- 2009 Katowice and others, PL OFFO III
- 2009 Toulouse, F Manifesto, Festival d'image
- 2008 Galerie en passant, Berlin D 2nd European Month of Photography, Berlin

Kümei Kirschmann

I create solargraphic pictures using pinhole cameras and very long exposure times such as weeks or months. In a frantic world full of snapshots, I believe in „waiting” as a creative power. The resulting images: deformed landscapes that erase the borders of the real and the imaginary, without retouching, only time.

After working several years with this technique, I decided I wanted to start intervening the cans to create new results. I started creating my own cameras with 3D printing and adding mirrors and kaleidoscopes to the cameras, so the reflection of the sun will be duplicated several times in the same image. The first 3 pictures are a result of this.

I'm also very engaged with chemigrams so I decided to combine both techniques to see if they could live together in the same image. The last 2 pictures are a result of this.

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Michal Kučera

Když krajina vypráví / When the Landscape Whispers / Gdy krajobraz opowiada

Ta opowieść o krajobrazie mówi o dwóch starych młynach, które niegdyś kręciły się w wirze pracy, ale dziś pozostają opuszczone i ciche, jak świadkowie dawnej historii. Staw, którego powierzchnia jest teraz pusta i porośnięta, jest jak zagubiony fragment wspomnienia, reszta czegoś, co już nie istnieje, ale nadal przetrwało w swojej cichej elegancji. Otaczające łąki rozciągają się w szerokich falach zieleni, na których trawa rośnie swobodnie i dziko, jakby próbowała zapomnieć o ludzkiej ręce, która kiedyś się nią opiekowała.

Ptaki, które dziś śpiewają w koronach drzew, przelatują przez te miejsca, jakby nadal były związane z cichą pamięcią krajobrazu, który opowiada o spokojnym, poetyckim przepływie czasu. Niezależnie od tego, dokąd prowadzą młyny, łąki i ścieżki w tej opowieści, ich obecność w tym krajobrazie pozostaje silnym, choć subtelnym świadectwem minionych dni.

Tento příběh krajiny vypráví o dvou starých mlýnech, které se kdysi točily ve víru práce, dnes však zůstávají opuštěné a tiché, jako svědci dávné historie. Rybník, jehož hladina je nyní prázdná a zarostlá, je jako ztracený vzpomínkový fragment, zbytek čehosi, co už neexistuje, ale stále přetrvává ve své tiché eleganci. Okolní louky se rozprostírají v širokých vlnách zelené, na nichž tráva roste volně a divoce, jako by se snažila zapomenout na lidskou ruku, která tu kdysi hospodařila.

Ptáci, kteří dnes zpívají v korunách stromů, prolétají těmito místy, jakoby zůstávali spojeni s tichou pamětí krajiny, která vypráví o klidném, poetickém plynutí času. Ať už mlýny, louky a cesty vedou k jakékoli další fázi tohoto příběhu, jejich přítomnost v této krajině zůstává silným, přesto nenápadným svědectvím o minulých dnech.

This story of the landscape speaks of two old mills that once spun in the whirlwind of work, but

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworowej 2025

today remain abandoned and silent, like witnesses of ancient history. The pond, whose surface is now empty and overgrown, is like a lost fragment of memory, a remnant of something that no longer exists, but still endures in its quiet elegance. The surrounding meadows stretch out in wide waves of green, where the grass grows freely and wildly, as if trying to forget the human hand that once tended it.

The birds that today sing in the treetops pass through these places, as if still connected to the silent memory of the landscape, which tells of the peaceful, poetic flow of time. Whether the mills, meadows, and paths lead to any further stage in this story, their presence in this landscape remains a strong yet subtle testament to the days gone by.

Pro „OFFO-On-The-Way” jsem vybral fotografii, kterou bych velice rád uctil pana fotografa Josefa Sudka. Omlouvám se, že to není fotografie ze série, Když krajina vypráví, ale tuto fotografii bych věnoval právě jemu. Má název „Hluboká poklona Josefu Sudkovi”.

„I would like to honor the photographer Josef Sudek with the photograph for 'OFFO-On-The-Way'. I apologize that it is not a photograph from the series 'When the Landscape Speaks', but I would like to dedicate this one to him. It is titled 'A Deep Bow to Josef Sudek'.”

„Chciałbym uhonorować fotografa Josefa Sudka fotografią na wystawie 'OFFO-On-The-Way'. Przepraszam, że to nie jest zdjęcie z serii 'Kiedy krajobraz opowiada', ale chciałbym poświęcić to właśnie jemu. Jego tytuł to 'Głęboki ukłon dla Josefa Sudka'.”

Short CV Michal Kučera je fotograf, který se věnuje fotografii od 19 let, přičemž měl delší přestávku, po které se k fotografii opakovaně vracel. V roce 2022 objevil dírkovou komoru „Camera obscura“, která ho hluboce oslovila, a od té doby fotí výhradně tímto způsobem, kromě občasných svateb. Využívá střední formát, film si vyvolává a snímky skenuje, čímž přináší tradiční postupy do současné fotografické tvorby. V současnosti pracuje jako administrátor IT infrastruktury a portrétní fotograf na Ministerstvu průmyslu a obchodu České republiky, kde fotí zaměstnanecké

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

karty, pasy a akce ministerstva.

Michal prošel několika fotokurzy, včetně intenzivního kurzu u Nicom a.s., kde získal státem uznávané osvědčení o fotografické činnosti. Během kurzu získal cenné praktické a teoretické zkušenosti, které ovlivnily jeho fotografický přístup. Mezi jeho velké vzory patří Josef Sudek, František Drtikol, Jan Reich, Eduard Erben, Josef Rafael, Michal Czanderle a další významní fotografové, kteří ovlivnili jeho poetický pohled na krajinu a portrét.

Veřejné prezentace Michala Kučery zahrnují:

2005: Samostatná výstava Měsíční kočka (čajovna)

2012–dosud: Samostatná prezentace na Facebooku

2013: Zveřejnění fotografie v kalendáři německé firmy Petromax

2023: Účast v soutěži Mysli na lesy (FSC Česká republika)

2024: Účast na výstavě Pavlovka Pinhole Fest 2024

2024: Účast na výstavě MIRA Pinhole Photography (10. ročník)

2025: Prodejní výstava na Ministerstvu průmyslu a obchodu (z deseti fotografií bylo sedm prodáno a finance šly na nadaci Cesta domů)

Jeho práce se zaměřuje na poetické zobrazení krajiny a její historické paměti prostřednictvím alternativních fotografických metod, s důrazem na klid, ticho a přirozenou krásu okolního světa.

Michal Kučera has been involved in photography since the age of 19, though he took a long break before returning to it at various intervals. In 2022, he discovered the pinhole camera "Camera obscura," which deeply captivated him, and since then, he has been exclusively photographing with this method, except for occasional weddings. He works with medium format, develops his own film, and scans the images, bringing traditional processes into contemporary photographic practice. Currently, he works as an IT infrastructure administrator and portrait photographer at the Ministry of Industry and Trade of the Czech Republic, where he takes employee ID photos, passport photos, and photographs for workshops and events organized by the ministry.

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Michal has completed several photography courses, including an intensive course at Nicom a.s., where he earned a state-recognized certificate of photographic activity. During the course, he gained valuable practical and theoretical experience that influenced his photographic approach. His major influences include Josef Sudek, František Drtikol, Jan Reich, Eduard Erben, Josef Rafael, Michal Czanderle, and other significant photographers, whose work has shaped his poetic perspective on landscape and portrait photography.

Michal Kučera's public presentations include:

2005: Solo exhibition Měsíční kočka (tea house)

2012–present: Ongoing solo presentation on Facebook

2013: Publication of a photograph in the calendar of the German company Petromax

2023: Participation in the Mysli na lesy competition (FSC Czech Republic)

2024: Participation in the Pavlovka Pinhole Fest 2024 exhibition

2024: Participation in the MIRA Pinhole Photography exhibition (10th edition)

2025: Sales exhibition at the Ministry of Industry and Trade (seven out of ten photos sold, with proceeds donated to the Cesta domů foundation)

His work focuses on the poetic depiction of landscapes and their historical memory through alternative photographic methods, emphasizing tranquility, silence, and the natural beauty of the surrounding world.

Publiczne prezentacje Michała Kučery obejmują:

2005: Wystawa indywidualna Měsíční kočka (herbaciarnia)

2012–obecnie: Stała prezentacja na Facebooku

2013: Publikacja fotografii w kalendarzu niemieckiej firmy Petromax

2023: Udział w konkursie Mysli na lesy (FSC Czechy)

2024: Udział w wystawie Pavlovka Pinhole Fest 2024

2024: Udział w wystawie MIRA Pinhole Photography (10. edycja)

2025: Wystawa sprzedażowa w Ministerstwie Przemysłu i Handlu (z dziesięciu fotografii, siedem zostało sprzedanych, a dochód przekazano na fundację Cesta domů)

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Sergei Kulagin

Sound ambivalence (Ambivalence²) Constant frustration in search and finding a result, mental wandering through city streets, corners of nature, nooks and crannies of this world. Asking questions and correlating with known facts, what is the answer and what is not. Search for your self. Search of a place for yourself. Search for your creativity. Search for Your thoughts, feelings, experiences. Search for Experience. An attempt to understand your thoughts, your decisions. Accepting them And their consequences. Interaction with the outside world and habitat. The embodiment of the ideas of the form of perception in the design, the instrument with which the fixation of reality, the passage of time, impressions of the environment occur. Engineering solutions that are frantically rushing from head to paper, from paper to material. Samples, prototypes, final designs. New ideas. New search ... Transformation of thoughts, feelings and needs to create something from the material for expressing your thoughts with your tools. This series of photographs is an intermediate answer to a square thought from the head, captured by a camera of your own imagination, your own design, for your own needs. The concept of the camera reflects the reality of the traversed life path, from the times of perestroika and the stable indestructible Union (USSR), through the fall of the Iron Curtain, the tightness of thoughts, the dispersal of the freedoms of the 90s, belief for the best in the 2000s, and a smooth slide into the depression of the 20s through stagnation of the 10s. Built of an Iron Film backing of Salut (reliable, like a tank) and design solutions made of wood and sheet polystyrene. The series is a part of the general concept of searching for expressive means through pinhole photography (pinholephotography) of one's thoughts on a film and an imprint (picture) of that irrepressible hurricane of feelings and thoughts occurring in the head during the struggle between two principles, creative and engineering (technical). Community and separation. Uniqueness and copying. Individuality and globalization. Internal and external. Me and I. Positive and negative.

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Jeff McConnell

visual artist

Selected Group Exhibitions:

2022

Nov-Dec October September May-June

May-August April

La Herencia de los Alquimistas, El Tercio Espacio Fotografico,

Mexico City, Mexico **Pinhole Patagonia**, Centro Cultural El Calafate, Argentina **NJ Pinhole**

Exhibition, Unique Photo, Philadelphia **OFFO**, Dom Wesółka, Maków Mazowiecki, Poland

215/610 Contemporary, Delaware County Community College, Media, PA **Imagens Perifericas 4**,

Mira Forum, Porto, Portugal **Salon Asombro Estenopecico 7**, el Musei de Morón, Morón, Argentina

Pavlovka Pinhole Fest, May 20-June 5, My3ePi TeTbMaHCTBa, Kyiv, Ukraine **Miradas**

Estenopecicas 2022- Paisaje Urbano. Galeria Paul Cezanne,

Guayaquil, Ecuador **Pavlovka Pinhole Fest Restrospective**, Aberdeen Maritime Museum

Aberdeen, Scotland **Una Imagen por la Cultura 10**. Movimiento de Fotógrafos, Bogota, Colombia

Muestra Internacional de Fotografia Estenopecica. Festival Fotomaiz,

Ouetzaltenango, Guatemala

Publications

2022

The Art of Pinhole Photography

Heidelberg, Germany

2020

Salon Asombro Estenopecico

Buenos Aires, Argentina

[ESTENOTOPIAS_2020]

Valparaiso, Chile

2019

Cronopios

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Editioned artist book

2018

Some Assembly Required

donttakepictures.com

2017

The f/D Book of Pinhole,

Subjective Press, Medina OH

2015

Analogue Aperture

The Guardian Newspaper, UK

Selected Group Exhibitions contd:

2020

September August

May April

PINHOLE XXI. Zerno Photo Gallery, St. Petersburg, Russia **Imagens Perifericas 3**, Mira Forum,

Porto, Portugal [**ESTENOTOPIAS_2021**], „Pandemie Record: an Archive of Time”,

Online magazine, Valparaiso, Chile **Alternative Process Exhibition**, MOST Photo Festival.

Art space „Vysokaje Miasta”, Mińsk, Belarus **6th Brzeski Festiwal Fotografii Otworkowej** Brzeg,

Poland **Una imagen por la cultura v.9**, Movimiento de Fotógrafos, Bogota, Colombia **Layered**

Light: Contemporary Pinhole and Zone Plate Photography.

Light Art Space, Silver City, NM, USA **Una Mirada Estenoipeica**, Pinhole Gaze II, online

publication by Chicali Pinholero, Mexicali, Mexico **Festival de Pinhole Peru 2021**, Exposición

Virtual, Lima, Peru **Estenoipeica Sin Fronteras**, Oaxaca Estenoipeica, Oaxaca, Mexico

SOLAR TRAILS and TRACES. Solargraphs and analemmas, online,

Espacio F at the UFMG School of Fine Arts, Belo Horizonte, Brazil **Pavlovka Pinhole Fest**,

Hetmans Museum, Kiev, Ukraine **Exposición Internacional de Fotografía Estenoipeica**, F8

Fotogallery, Biblioteca Publica Hector Gonzalez Mejia, Medellin, Colombia

[**ESTENOTOPIAS_2020**] online magazine, Valparaiso, Chile **Brzeski Festiwal Fotografii**

Otworkowej 2020, Brzeg, Poland **Pinhole photography exhibition**, Rosfoto, St. Petersburg,

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Russia **VIII Festival de Pinhole Peru**, online exhibition, Peru **Córdoba Pinhole Day 2020**, Córdoba, Argentina **Estenopeica Sin Fronteras**, Oaxaca Estenopeica, Oaxaca, Mexico

Workshops / Presentations:

Solargraphy Workshop, Halide Project, Philadelphia, February 2023

„**SolariSwap: Crossing Borders**” conference as part of EXP.22 International Experimental Photo Festival, Barcelona, Spain, July 2022

Solargraphy Workshop, Halide Project, Philadelphia, April 2022

The Large Glass, interview series, 4/19/22

JKC Gallery Third Thursdays, Trenton NJ. Featured photographer 3/17/22 **Lumen Printing Workshop**, Clinton Township Community Garden, July 2021 **Why Pinhole?**, Artist Talk, Pavlovka Pinhole Fest, Hetmans Museum, Kiev, Ukraine, September 2020 **Mirada a traves del Estenopo**, Artist Talk, Photo Patagonia, Rio Gallegos, Argentina, September 2018 **Solargraphy Workshop**, Halide Project, Philadelphia, June 2018 **Workshop, Giant format pinhole cameras / Caffenol developing**, Centro Fotografico Manuel Alvarez Bravo, Oaxaca, Mexico, April 2017 **Wet Plate Collodion Workshop**, Tyler School of Art, Philadelphia, PA, November 2016

Anna Melnikowa

„**Null Matter**”

The series „Null Matter” is part of the project „Null Island”.

Year of creation 2024.

Project country and location is Belarus.

All works from the project were created using analog silver-gelatin printing, using the photogram technique (camera less obtaining an image).

Work from the project „Null Island”, the series „Null Matter” this series is the primary basis, an attempt to find the maximum zero point of reference for the birth of the world. All works from the project are made using a camera less method of obtaining an image - a photogram. With the help of

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

a photogram, it is possible to obtain an image of non-existent objects and items, fixing only the shadow, the image is drawn with light, which makes it possible to create something new, something that does not exist in reality and on the surface of the paper.

The project „Null Island” includes several independent photographic series exploring „zero” not as a number, but as a metaphor for the end or the beginning, a starting point for something new, the project also infects the philosophical category of nothing - recording the absence, non-existence of a certain entity, or the denial of being in general. All the series within the project explore different aspects of the nature of „zero” and the philosophical interpretation of this entity in visual images. Something is happening in the world endlessly - political conflicts, wars, epidemics, natural disasters, my project is a kind of attempt to internally reset to zero, renew myself, leave the reality of existence and find myself outside the world, starting a new existence. Everything begins with zero and everything ends with it.

Ivan Piano

c.d.

nel 2020 Exposición Internacional de Fotografía Estenoipeica (Columbia), Estenoipeica sin Fronteras (Messico); nel 2019 Photo Patagonia IV Festival Internacional de Fotografía Analógica y Procesos Alternativos (Argentina); nel 2018 L'incisione come commento sociale (Grecia), Photo Patagonia III Festival Internacional de Fotografía Analógica y Procesos Alternativos (Argentina), FOF Segundo Festival Oeste Fotográfico (Argentina), Wunderkammer der Natur (Germania); nel 2017 DEVELOPING Italian Sperimental Photography up to now (Germania), Symbiose (Belgio), Photo Patagonia II Festival Internacional de Fotografía Analógica y Procesos Alternativos (Argentina), The Photography Show (Stati Uniti d'America), Festival Fotografico Europeo - The Others (Italia); nel 2016 FLASHBACK Fotografia italiana di sperimentazione 1960-2016 (Italia), Photo Patagonia I Festival Internacional de Fotografía Analógica y Procesos Alternativos (Argentina); nel 2013 55° Esposizione Internazionale d'Arte della Biennale di Venezia – Mostra Parallela Ufficiale

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

WUNDERKAMMER - Camera delle meraviglie contemporanea (Italia); nel 2011 54° Esposizione Internazionale d'Arte della Biennale di Venezia – Padiglione Italia Campania Senses (Italia), Biennale di Video Fotografia Contemporanea (Italia); nel 2010 Intimate Travel (Italia); nel 2008 The Polaroid (Italia), Biennale di Video Fotografia Contemporanea (Italia); nel 2003 XIV Quadriennale di Roma - Anteprima Napoli (Italia); nel 2001 X Biennale dei Giovani Artisti dell'Europa e del Mediterraneo (Bosnia-Erzegovina); nel 2000 T293 (Italia); nel 1998 Tracce Punto Due (Italia). I principali premi vinti sono nel 2023 Sergio Scabar (Italia); nel 2017 Sidicini Contemporary Art Prize (Italia); nel 2016 Premio Napoli (Italia); nel 2014 Espoarte Awards (Italia). E stato pubblicato su alcune riviste quali Anasyrma | miscellanea artequivoca; Arte; Arte e Critica; CLIC-HE Webmagazine di Fotografia e Realta Visuale; ClickMagazine; Dia Logue Nueve; Fifteen; Flash Art; Focus Vif; Frattura Scomposta; Grafica d'Arte; Image Mag; Panta Rei; Private; Segno; Witty Mag; ZEUSI -linguaggi contemporanei di sempre e alcuni volumi quali Atlante dell'Arte Contemporanea a Napoli e in Campania 1966-2016, DONI -Authors from Campania; I.D., Il corpo solitario. L'autoscatto nella fotografia contemporanea; Intrecci e ammiccamenti tra Letteratura e Fotografia; Los Bardos de la Noche; Nanowriters Meet Polaroiders; Nessun; s'e fermato qui.; Tremitante Chapeau.

Justin Quinnell

Justin Quinnell — Brief Biography

He has had many exhibitions and publications of his work from The Smithsonian Magazine to Dentistry Today and he was pinhole photography consultant for the Rachel Weisz – Mark Ruffalo movie „The Brothers Bloom” and on NASA's website. He has made TV appearances (The One show, Jonathan Ross show, Blue Peter, Radio 4 „Today”) and has had three books published of his work, „Mouthpiece” and „Make your own paper camera”. A third publication, „Make your Own Pinhole Camera” was published in June. He will be appearing on the forthcoming „Absolute Genius with Dick and Dom”. He lives in his hometown of Bristol with his wife Chrissy and two little kiddies, Louis and Rosa.

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

He has been the UK publicist for world pinhole day since its inception 15 years ago and is an Ilford Artisan tutor. More info, images and full CV can be found on www.pinholephotography.org

I can also do „Awfullogramme” Workshops where people can have their own „portraits” taken however I have yet to see whether I can make it there from the UK. If not I will have to send images for display if accepted.

I can also do a talk on pinhole photography titled:
„New Light through an old hole” which I lecture at universities around the UK.

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Galerie – autorzy, wystawy

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Miejscowość	Nazwa galerii	Miejsce	Autorzy
Bytom	Galeria Rotunda	Miejska Biblioteka Publiczna im. Prof. W. Studenckiego w Bytomiu	Paweł Janczaruk - „55,6 w słońcu”; Anna Melnikowa - „Null Matter” bezkamerowa; T.F.Kaszuby - „Projekt Fabryczna”
Chelm	Galeria Atelier	Galeria Sztuki Atelier	Matthias Hagemann - Across The Ocean - A Pinhole Passage Aboard Queen Mary 2; Piotr Cieślak - „Suntochowa. Częstochowa. Solarigrafie”; Bogdan Kizło - „9 różnych prac bez tytułu”
Gliwice	Galeria Filia 1	Miejska Biblioteka Publiczna (filia nr 1)	Peter Wiklund - „Sanctum: The Womb and the Tomb”
Gliwice	Galeria Perkoz	Miejska Biblioteka Publiczna (filia nr 5)	Grzegorz Sidorowicz - „Zapomniane fotografie - zapomniane światło”
Gorzyce	Sala widowiskowa	Ośrodek Kultury w Gorzycach	Pavel Piños – „24 fotografie bez tytułu”; Julia Belska - „Obecność”; Magdalena Wanat-Drobisz - „MUTE / wyciszenie”
Jastrzębie-Zdrój	Galeria Ciasna	Galeria Ciasna	Bogdan Chorostian - „Zadrutowani”; Ksawery Wróbel - „Otworkowe Chicago”; Raisa Kadyrowa - „31758 sekund”

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Jastrzębie-Zdrój	Foyer sali koncertowej	Państwowa Szkoła Muzyczna I i II stopnia	Rozalia Kwiatkowska - „Somnium”; Jakub Kaszuba - „Bakterie, komórki, neurony”; Marzena Kolarz - „Ślady czerni”
Jastrzębie-Zdrój	Galeria Epicentrum	Miejski Ośrodek Kultury	Monika Cichoszewska - „Gąbki” bezkamerowa; Katarzyna Kalua Kryńska - „Afterlight - cykl fotografii, gdzie granice między Widzialnym a zapamiętanym zaczynają się zacierać”; Pavel Nikanau - „Neonz from the Fading Memories”; Michal - „Kdyż krajina vypráví / When the Landscape Whispers / Gdy krajobraz opowiada”; Piotr Piro Bar - „Fotomania - czyli przesadna fascynacja światłem słonecznym, niepotwierdzona klinicznie”; Isabelle Goossens - „As nature shows us”
Jastrzębie-Zdrój	Galeria Magazyn 22	Miejski Ośrodek Kultury	Sonia Obolewicz – Projekt „Bezsen”; Tomasz Warzyński - „Triada”; Robert Pomichter - „Mało depresyjne obrazy z wakacji”; Mariusz Rogacki - „Nie chcę do nieba: opowieść światła i cienia”; Wystawa Objazdowa OFFO2025
Jastrzębie-Zdrój	Galeria Pod Sową	Miejska Biblioteka Publiczna (Biblioteka Główna)	Vaidotas Mikšys - „Fading Memories”; Marzena Kolarz - „Obecności”; Adelino Marques - „On the way to the mills of the Sousa river and its small tributaries”

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Jastrzębie-Zdrój	Da Vinci	Miejska Biblioteka Publiczna (filia nr 2 – "Masnówka")	Krzysztof Koterba - „Czy tu kiedyś wróca raki?”
Jastrzębie-Zdrój	Galeria w Filii nr 1	Miejska Biblioteka Publiczna (filia nr 1 – ul. Opolska)	„Ceska dirka” zbiorowa wystawa towarzysząca. 6 autorów z Czech: Vladimír Skalický, Stanislav Odvárka, Petr Beran, Petr Verner, Jan Odehnal, Jan Gottfried
Jastrzębie-Zdrój	Galeria przy Korczaku	Szkoła Podstawowa nr 6	David Hornback - „Beautiful Imperfection”
Jaworzno	Galeria Kameralna	ATElier Kultury	Andrzej Najder - „Urbes Obscurae”.
Jaworzno	Galeria Poczekalnia	ATElier Kultury	Wystawa Towarzysząca XI OFFO: Vadim Šamkov - Litwa – „Window”
Katowice	Galeria Fotografii	Szkoła Filmowa im. Krzysztofa Kieślowskiego – Uniwersytet Śląski	Piotr Szudra - bez tytułu; Arek Golosz - „Wonderings of the wanderer”; Prace uczestników Pracowni Fotograficznej przy Młodzieżowym Domu Kultury w Bolesławcu - „Spacery pomiędzy światłem a ciszą, gdzie myśli splatają się z cieniem”
Nędza	Galeria na piętrze	Gminne Centrum Kultury w Nędzy	Jorma Onkinen - bez tytułu; Paweł Janczaruk - „Folk po Lubusku”

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Olza	Galeria na Schodach	Ośrodek Kultury w Olzie	Chris Bird - „The Soothing North Wind”; Kūmei Kirschmann - „Ruined currents”
Orzesze	Galeria I Piętro	Miejski Ośrodek Kultury	René Vonk - „Grandchildren”; Žmicier Daūhalevič - bez tytułu
Racibórz	Galeria Gawra	Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna im. Ryszarda Kincla w Raciborzu	Ryszard Karczmarski - „Przestrzeń osobista”; Jeff McConnell - „A Return (for J. Sudek)”; Disna Pankova - „Inside-Out”
Ruda Śląska	Galeria Bielszowicka	Dom Kultury w Rudzie Śląskiej-Bielszowicach	Arek Siuda - bez tytułu; Ivan Piano - „Noise – Wunderkammer Vanitas”
Ruda Śląska	„In-nY Dom Kultury”	Rudzkie Stowarzyszenie Inicjatyw Niebanalnych	Damian Ganszczyk i Janusz Drobisz - „Grafiki z placu vol. 2 – osiedla patronackie”;
Rybnik	Art Cafe	Art Cafe Restauracja & Club & Caffè	Adam Fleks - „Obsesje i fetysze”; Mikołaj Karwan-Jastrzębski – 3 solarigrafie
Rybnik	Galeria Jasna	Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna w Rybniku (Biblioteka Główna)	Mirosław Radomski - „Spacer z Marią”

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Rybnik	Biblioteka Główna	Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna w Rybniku (Biblioteka Główna)	Piotr Smoliński – „Karuzela” i Sergei Kulagin (Białoruś) - „Sound ambivalence (Ambivalence²)”
Rybnik	Galeria w filii nr 1	Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna w Rybniku (filia nr 1 – Ligota)	Magdalena Nowak - „Z plaży”
Rybnik	Galeria w filii nr 9	Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna w Rybniku (filia nr 9 – Boguszowice Stare)	Paulina Pidzik - „przezroczyste w przezroczystym” i Ruth Güse - „Mystical moments”
Rybnik	Galeria w filii nr 10	Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna w Rybniku (filia nr 10 – Niedobczyce)	Andrzej Pajdziński - „Hiszpania”
Rybnik	Galeria w filii nr 15	Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna w Rybniku (filia nr 15 – Kamień)	Ryszard Poprawski - „Biogram”
Rybnik-Chwałowice	Galeria Drugiego Planu	Dom Kultury Rybnik-Chwałowice	Zbigniew Ładygin - „Ścieżkami kalwaryjskiej legendy”

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Rybnik-Chwałowice	Galeria Kolumnowa	Dom Kultury Rybnik-Chwałowice	Tania Eichler-Ojake - "Once Upon A Bridge"; Szczepan Bonalski - „Martwa natura 2”
Rybnik-Chwałowice	Galeria Fotografii DeKa	Dom Kultury Rybnik-Chwałowice	Grzegorz Matoryn - „Tuscan pinhole”; Ryszard Poprawski - „JA-TY-ONA-ON”
Sosnowiec	Kawiarnia Barwowaart	Kawiarnia Barwowaart	Wiesława Stasińska - „Pałac Bojadła”; Krzysztof Kubasiewicz - „Pałacowe”; Anton Svrček - „From the forest and other parts of the world, Z lasu i innych części świata”
Suszec	Galeria GOK	Gminny Ośrodek Kultury	Marcela Chrenšťová - “Faith in Pincott”; Grzegorz Kincel - „Zielona Góra inaczej”; Agnieszka Babińska - „Obrazy hipnagogiczne”
Wrocław	Browar Mieszczański	Browar Mieszczański Sp. z o.o.	Jan Hinderson – 12 prac bez tytułu; Justin Quinnell – „Mouthpiece”; Kamil Myszkowski – część cyklu fotograficznego „Barwy łąki i rzeki”

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Instytucje współpracujące, współorganizatorzy:

Galeria „Ciasna” w Jastrzębiu-Zdroju

Miejski Ośrodek Kultury w Jastrzębiu-Zdroju

Ośrodek Kultury w Olzie

Dom Kultury w Rybniku-Chwałowicach

Gminny Ośrodek Kultury w Gorzycach

Sklep fotociemnia.pl w Poznaniu

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Patronaty

**Patronat honorowy ZPAF – Związek Polskich
Artystów Fotografików Okręg Śląski**

ZWIĄZEK POLSKICH ARTYSTÓW FOTOGRAFIKÓW
OKRĘG ŚLĄSKI
ASSOCIATION OF POLISH ARTISTS PHOTOGRAPHERS
SILESIA CHAPTER

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Kalendarium imprez otwarcia XI Ogólnopolskiego Festiwalu Fotografii Otworkowej

24.10.2025 (piątek)

- godz. **18:00** – Uroczyste otwarcie Festiwalu w jastrzębskim **Miejskim Ośrodku Kultury** w galeriach „**Epicentrum**” i „**Magazyn 22**”.
Podczas imprezy odbędzie się wybór najlepszej pracy z „OFFO Objazdowego” oraz losowanie pośród obecnych nagrody-niespodzianki.
Pokazy filmów i multimediiów.

Wcześniej (o godz. **17:00**) w galerii „**Ciasna**” otwarcie wystawy trojga autorów.

25.10.2025 (sobota)

- godz. **18:00** II otwarcie Festiwalu w galerii „**Na sali widowiskowej**” **Ośrodka Kultury w Gorzycach** oraz „**Kramik Otworkowy**”.

26.10.2025 (niedziela)

- godz. **10.00** pokaz filmów i multimediiów oraz wernisaż pięciu wystaw w galeriach **Domu Kultury w Rybniku-Chwałowicach**.

Szczegółowy i stale aktualizowany harmonogram znajduje się na stronie offo.netarteria.info

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Pomoc finansowa

Organizatorzy OFFO bardzo dziękują za pomoc finansową (bez której nie byłoby tego wydawnictwa):

- współorganizatorom:

Dom Kultury w Rybniku-Chwałowicach
Miejski Ośrodek Kultury w Jastrzębiu-Zdroju,

- wszystkim, którzy dokonali wpłat w portalu **zrzutka.pl** (osoby, które wybrały nagrodę na **zrzutka.pl**, otrzymają ją do końca roku, pełna lista jest opublikowana tylko na stronie Festiwalu ze względu na konieczność oddania katalogu do druku przed zakończeniem zbiórki),
- wygrywającym aukcje książek fotograficznych „Alfred Słoń dla OFFO” na Facebooku
- oraz Anonimom wpłacającym bez rejestracji w portalu
- osobom prywatnym, które dokonały wpłat na konto Festiwalu.

Za zaprojektowanie grafik wiodących Festiwalu i dotychczasową opiekę dziękujemy Jerzemu Pawłowiczowi!

XI Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej 2025

Opracowanie wersji elektronicznej wydawnictwa OFFO – OFFO Group.

Korekta tekstów: Barbara Englander.

Prawa autorskie oraz pokrewne zastrzeżone.

Kopiowanie w całości lub częściowo, udostępnianie publiczne bez zgody autorów jest zabronione z wyjątkiem dopuszczalnego użytku własnego.

Prace uczestników OFFO wykorzystano do celów promocyjnych Festiwalu za zgodą Autorów.